ARHIVELE STATULUI

PROECTE
PENTRU
PALATUL ARHIVELOR STATULUI

CONTRIBUȚIE LA ISTORIA ARHITECTURII NOASTRE IN SEC. XIX

DE

AURELIAN SACERDOȚEANU
DIRECTORUL GENERAL AL ARHIVELOR STATULUI

TIPARUL „CARTEA ROMÂNEASCĂ"
BUCUREȘTI
1940

ARHIVELE STATULUI

PROECTE
PENTRU
PALATUL ARHIVELOR STATULUI

CONTRIBUŢIE LA ISTORIA ARHITECTURII NOASTRE IN SEC. XIX

DE

AURELIAN SACERDOŢEANU
DIRECTORUL GENERAL AL ARHIVELOR STATULUI

TIPARUL „CARTEA ROMÂNEASCĂ"
BUCUREŞTI
1940

EDIȚIE ÎN CINCI SUTE EXEMPLARE

O LĂMURIRE DESPRE RĂTĂCIRILE DEPOZITELOR NOASTRE ARHIVISTICE

Arhivele noastre de Stat, din Ţara Românească, au luat fiinţă prin *Regulamentul Organic* din 1831 (cap. III, lit. A, 22). La început, ca local, au avut câteva camere şi bolţi la Mitropolia din Bucureşti, unde au fost aşezate încă din Maiu 1831. Erau deci adăpostite la loc nepotrivit. Deaceea constatăm, încă de atunci, nevoia de a avea unul potrivit şi suficient de întins. „De se va găsi cu cale alte odăi, la un loc cuviincios" se zice în cea dintâi intervenţie în această privinţă, din 14 Februarie 1832 [1]). Intervenţiile următoare nu se depărtează de prima decât în a arăta o stare şi mai rea [2]).

Pe această temă, de loc cuviincios, căutându-se într'una şi negăsindu-se niciodată, au început peregrinările. La 22 Ianuarie 1837 se hotărăşte ca „hârtiile mai vechi şi în mai puţină lucrare, să fie duse într'o cameră la mănăstirea Mihai Vodă, unde a fost mai nainte arhiva rusească [3])". La 7 Aprilie depunerea lor acolo era săvârşită, dar lipsa de loc nu se înlăturase [4]), cu toată împărţirea arhivei în două locuri [5]). Deaceea se caută un alt local, până la facerea unuia nou [6]). Ceva potrivit nu s'a găsit ci s'au mai adăugat câteva pivniţe la Mitropolie [7]). Mai târziu, în 1840, se hotărăşte mutarea dosarelor dela Mitropolie la mănăstirea Antim [8]), unde începeau să putrezească după scurtă trecere de vreme [9]). Acum arhiva era împărţită între mănăstirile Antim şi Mihai Vodă.

Materialul arhivistic dela Mihai Vodă îşi urma şi el soarta nesigură. La 2 Iunie 1843 se dădea poruncă să fie mutat la mănăstirea Cotroceni [10]), unde avea să aibă aceiaşi soartă ca şi cel dela Antim [11]). Drept urmare, se hotărăşte mutarea dela mănăstirea Cotroceni la mânăstirea Văcăreşti. Din fericire această mutare nu s'a făcut [12]).

Au venit apoi întâmplările anului 1848. Omer Paşa avea nevoie de odăile arhivei dela mănăstirea Antim, întâiu de două [13]), apoi de încă una [14]). Aceiaşi soartă era rezervată şi arhivii dela Cotroceni, care trebuia îngrămădită la Antim într'o singură cameră, cu cea de acolo, şi în pivniţele dela Curtea Administrativă, unde iarăşi trebuia să putrezească [15]). In 1849 o nouă poruncă dispunea ca din singura cameră dela Antim să se mute în paraclisul bisericii [16]), urmând ca locul să-i fie luat de închisoarea criminalilor, foarte mulţi în acea vreme. Se găsesc însă camere la mănăstirea Zlătari. Acolo dosarele erau mutate pe la 30 Martie 1849 [17]), ca apoi să fie trecute din nou la Mitropolie. Conducerea Arhivelor împotrivindu-se la această mutare, se revine la ideea ducerii arhivei la mănăstirea Văcăreşti, idee combătută de arhive şi mai aspru. Drept rezultat se propune găsirea unei case

1. Arhivele Statului, Bucureşti. *Registratura*, Dosar No. 8 1832, fol. 1.
2. Ibid., fol. 5.
3. Ibid., fol. 6.
4. Ibid., fol. 7 9.
5. Ibid., fol. 21.
6. Ibid., fol. 41 28-29, 40, 42.
7. Ibid., fol. 60, 62.
8. Ibid., fol. 73, 78, 92, 128.
9. Ibid., fol. 132.
10. Ibid., fol. 148.
11. Ibid., fol. 163.
12. Ibid., fol. 170.
13. Ibid., fol. 192.
14. Ibid., fol. 193.
15. Ibid., fol. 194 şi 232.
16. Ibid., fol. 227.
17. Ibid., fol. 229.

particulare [1]), dar în 1850 se porunceşte mutarea dela Zlătari atât la Mitropolie [2]) cât şi la curtea Administrativă [3]). Lipsa de loc rămânea aceiaşi [4]). In 1851 se revine la propunerea mutării la Văcăreşti, din nou combătută de Arhive. Se hotărăşte iarăşi căutarea de case particulare [5]), dispoziţie rămasă fără urmare.

Vine acum rândul mănăstirii Radu Vodă, pe care o cere arhiva la 1 Mai 1851. Acolo se şi mută parte din dosarele dela Mitropolie şi cele dela Curtea Administrativă [6]. Dar la 28 Octomvrie 1853 Arhiva primeşte iarăşi ordinul să se mute grabnic şi de acolo încă odată la Antim [7]). Locul devine din nou insuficient şi iar se cere mănăstirea Radu Vodă [8]). Drept urmare se închiriază casele lui Boiarolu, la 24 Septemvrie 1858 [9]). Casele nu sunt potrivite scopului şi fiind grabă să se mute dela Mitropolie, unde urma să se zidească sala Adunării Obşteşti [10]), în 1859 arhiva se mută tot la Radu Vodă [11]).

In 1862 se pune iar problema mutării dela Antim şi Radu Vodă în casele lui Bălăceanu [12]). Acolo vor rămânea până în 1866. In 1864, după secularizarea averilor mânăstireşti, directorul general al Arhivelor Statului Cesar Boliac, cere să se dea ca local mănăstirea Mihai Vodă, devenită proprietatea Statului. Cererea este admisă şi lucrările necesare de reparaţii şi amenajare durează doi ani [13]). In 1866 arhivele erau mutate definitiv în ruina mănăstirii Mihai Vodă, unde se află şi acum. Prin aceasta problema esenţială nu era rezolvată. Se precizase acum *locul* dar nu se încheiase capitolul *localului*.

In faţa trecutelor rătăciri din loc în loc şi a lipsurilor de tot felul, tot mai accentuate din an în an, s'au luat diferite iniţiative spre a dota Arhivele Statului cu un local propriu. Cea dintâi hotărîre datează tot din 1832. Cunoaştem proectul ridicat atunci de căpitanul de geniu Blaramberg [14]). In 1838 problema localului arhivei era tot în stare de proect, dar se luau măsuri să se facă tot la Mitropolie [15]). Nu s'a făcut nici atunci.

In 1850 proectul este luat din nou în discuţie, pentru zidirea unui local tot la Mitropolie [16]). Arhitectul Salman neputând însă face planul, se încredinţează lui Villacrose [17]), care îl săvârşeşte la 18 August [18]). Planul rămâne şi de data aceasta nerealizat, pentru ca sub Cuza Vodă să se reia chestiunea. Pe la 1862 arhitectul Benisch, după indicaţiile preţioase ale lui Grigore Bengescu II, ridică un nou plan de construcţie în etape, cu mari posibilităţi de mărire [19]). Arhitectura palatului era în adevăr clasică [20]). Intre timp, punându-se din nou chestiunea mutării la mănăstirea Mihai Vodă, s'a schimbat totul, reluându-se discuţia dela cap. Acelaşi arhitect, fiind însărcinat cu facerea reparaţiilor şi a lucrărilor necesare, ridică şi planul de situaţie al noului sediu [21]).

Acum se pun însă greutăţi de tot felul. Localul căpătat la Mihai Vodă era cu totul impropriu. S'au cheltuit mulţi bani pentru a-l face potrivit misiunii sale, dar nu s'a ajuns la nimic. Totul trebuia refăcut. Pentru aceasta, în 1882, se institue o comisie, compusă din Gr. Bengescu, Gr. N. Manu, Al. Săvulescu şi G. Muntureanu, care avea să studieze chestiunea. De comun acord se hotărăşte construirea unui palat nou [22]). Nici nu se putea altfel având-se în vedere reaua stare a localului dela Mihai Vodă. Dar lucrul s'a amânat şi acum în timp ce ruinarea continua. In 1890 se discuta încă, de către o nouă comisiune compusă din B. P. Hasdeu, Gr. N. Manu şi Nicolae Cerkez [23]). In sfârşit arhitectul Iulius Magni este însărcinat cu facerea proectelor palatului Arhivelor Statului, care avea să se ridice la

1. Ibid., fol. 256.
2. Ibid., fol. 270.
3. Ibid., fol. 271.
4. Ibid., fol. 287.
5. Ibid., fol. 301.
6. Ibid., fol. 31?, 319, 360.
7. Ibid., fol. 376.
8. Ibid., fol. 432, 448.
9. Ibid., fol. 450, 456.
10. Ibid., fol. 470.
11. Ibid., fol. 489, 512, 514, 532, 567.
12. Arhivele Statului, Bucureşti, *Ministerul Cultelor şi Instructiunei Publice*, Dosar Nr. 1126/1862, fol. 6; cf. şi fol. 7 şi 10.
13. Ibid. Dosar. Nr. 399/1864, fol. 263, 362, 356, 363, 422. Ibid. Dos. Nr. 518/1865, fol. 346, 397. Ibid. Dos. Nr, 569/1866, fol. 5.
14. V. fig. 1.
15. Dos. Nr. 8 1832, fol. 41, 28 29.
16. Ibid. fol. 268.
17. Ibid., fol. 271 şi 283.
18. V., fig. 2.
19. V. fig. 3—4.
20. V. planşa I.
21. V. fig. 5.
22. Arh. Stat. Bucureşti, *Minist. Culteior şi Instr. Publ.* Dos. Nr. 895/1890, fol. 3, 1. V. anexele I şi II.
23. Ibid,. fol. 20, 19, 21. V. anexa III.

biserica Mihai Vodă. După ce se face ridicarea planului de situație [1]), propune cele dintâi planuri în 1893, pe care le discută comisia [2]). La acestea se adaugă și propunerile cunoscuților arhitecți Mincu și Blanc [3]). Pe baza acestor consultări se încheie contractul cu Magni [4]). Lucrările, la care participă și arhitectul Sterian, durează doi ani, discutându-se fiecare soluție propusă [5]), până ce planurie capătă o întâie înfățișare în 1895 [6]). Palatul urma să aibă subsol, parterre și două etaje [7]). In sfârșit, în 1896, planurile mărețe capătă forma definitivă [8]). Pe lângă planurile de situație, atât cu privire la exproprierile necesare cât și la rectificările urbanistice impuse [9]), se dau și planurile de amănunt ale palatului însuși [9]). Ele singure au costat 25.000 lei. Traducerea lor în fapt cerea 1.200.000 lei. In acel moment suma totală disponibilă era de 362.628 lei, din 400.000 lei alocați prin buget. Cu această sumă nu se putea săvârși întreaga lucrare. Era posibil însă lucrul în etape, admis și de arhitect [10]).

In această situație, în loc să se pornească la lucru, ministrul Cultelor și al Instrucțiunei Publice Spiru Haret, a găsit mult mai comod să reducă la nimic toate eforturile făcute până atunci. Cu o lipsă de înțelegere pentru Arhive, pe cari nu o putem înțelege, pe baza unui raport care nu spune nimic [11]), la 10 Iunie 1897 Haret întocmește un jurnal al Consiliului de Miniștri [12]) prin care se interzice lucrarea și se anulează chiar licitația care se făcuse pentru construirea unei părți a localului, în valoare de 355.000 lei, sumă inferioară înseși sumei rămasă disponibilă. Astfel Arhivele Statului au rămas tot fără local.

In acest timp depozitele continuau să se distrugă, amenințând cu dărâmarea și punerea în primejdie chiar a vieții personalului. Până la facerea reparațiilor urgente se închiriază iar câteva camere în casa vecină a lui Petru Cecropide. In felul acesta se încheie șirul repetatelor stăruințe cu privire la împlinirea nevoilor Arhivelor Statului. Stăruințele și luminile celor mai cunoscuți arhitecți ai vremii au rămas în domeniul amintirilor.

Astfel, după 65 de ani de sbuciumări, Arhivele Statului, din punct de vedere al localului au rămas în stadiul indemn al începutului, copleșite de privațiuni de tot felul. Abia Dimitre Onciul va fi în măsură să remedieze răul, făcând posibilă viața arhivelor în situația pe care o au și acum, primejduită neîncetat de intrusiuni ilegale.

Făcând să apară aceste pagini privitoare la neîmplinitul plan al palatului Arhivelor Statului, cu reproducerea tuturor planurilor aflate în păstrare la direcțiunea generală, credem că aducem cel puțin un material prețios pentru istoria arhitecturii noastre. Prezentându-l, nu pierdem însă nici nădejdea că poate fi realizat acum, când există înțelegerea necesară pentru valorile noastre culturale. E o retrospectivă care poate da directive pentru viitor.

*

Incheiem această lămurire aducând mulțumirile noastre D-lui profesor N. Iorga, Consilier Regal, președintele Comisiunii Monumentelor Istorice și D-lui Victor Brătulescu, Directorul Muzeului de artă religioasă, pentru marea înlesnire ce ni-au făcut prin donarea tuturor clișeelor necesare lucrării de față. Deasemenea mulțumim D-lui profesor dr. St. Șoimescu, Administratorul Casei Școalelor, pentru prețiosul sprijin acordat la tipărirea ei.

---

1. V. fig. 6.
2. Dos. 895 1890, fol. 302. V anexa IV.
3. Ibid., fol. 306. V. anexa .
4. Ibid., fol. 305 și 308. V.
5. Ibid., fol. 253, 252 și 261 anexele VI—VII.
6. Ibid., fol. 264. V. anexa . V..
7. V. fig. 7—10. VIII
8. Dos. 895 1890, fol. 266. V. anexa IX.
9. V. fig. 11 13.
10. V. fig. 14 21 și planșele II III
11. Dos. 895 890, fol. 335. V. anexa X.
12. Ibid., fol 344.
13. Ibid., fol. 346 și 315.

ANEXE

MEMORII ŞI HOTĂRÎRI ARHITECTURALE

I.

1882 Oct. 13 25. *Comisia instituită de Minister hotărăşte ca palatul Arhivelor Statului să se zidească la mănăstirea Mihai Vodă.*

Proces Verbal.

Subsemnaţii, numiţi de Onor. Minister al Cultelor şi Instrucţiunei publice, în comisiune pentru a ne da părerea asupra clădirei unui palat special pentru Arhivele Statului, după ce am studiat cestiunea sub toate punctele de vedere, întrunindu-ne azi 13 25 Octombre 1882, în localul Onor. Minister, am convenit asupra următoarelor conclusiuni, cari se vor supune D-lui Ministru, ca rezultatul chibzuirilor Comisiunei :

1. Locul unde să se aşeze Archivele Statului, să rămână nestrămutată M-rea şi dealul Mihai Vodă unde se află instalate şi azi, ca cel mai nemerit în privinţa siguranţei depozitelor prin situaţiunea sa înaltă şi isolată şi care în acelaşi timp nu este departe de centrul oraşului.

Casele particulare de jur împrejurul dealului să se exproprieze cu desăvâşire până în stradele Isvorul, Sf. Apostoli şi Mihai Vodă şi poalele dealului până în aceste strade să se transforme în grădină.

2. Clădirile se vor ridica toate în curtea actuală formând un corp principal despre răsărit cu două aripi prelungite de ambele laturi ale bisericei. Biserica se va păstra şi se va restaura în stilul ei original. La extremitatea despre apus în colţuri, se vor adăuga două mici corpuri de clădiri detaşate, unul pentru locuinţa Directorului, celalt pentru corpul de gardă şi alte servicii.

3. Toată clădirea va fi proectată în stilul bizantin, propriu ţerei noastre şi afectând exteriorul şi forma unei monastiri.

4. Cu alcătuirea proectului se va însărcina un arhitect special, cu care Onor. Ministeriu va conveni pentru preţul lucrărei complecte a proectului şi timpul ce îi este mecesar şi va încheia contract în regulă. Acelaş architect va avea direcţiunea executărei lucrărilor în toate detaliurile lor, însă nu şi întreprinderea.

5. Programul clădirilor întregi şi proectele în detaliu se vor fixa de Comisiune în înţelegere cu arhitectul cu care va fi contractat Ministerul. Comisiunea va rămânea în permanenţă pentru a controla şi a preveghea executarea lucrărilor până la definitiva lor terminare.

6. Lucrările se vor da toate în întreprindere prin licitaţiune publică, conform legei de comptabilitate ; exproprierile necesare se vor face însă pe cale de bună înţelegere prin mijlocirea Comisiunei.

Preşedinte : Gr. Bengescu.

[Membri :] Gr. N. Mano, G. Muntureanu.

Opiniune a parte.

Subsemnatul mă unesc în totul cu vederile onor. mei colegi, însă în ceea ce se atinge de esecutarea proiectului şi direcţia lucrărilor, crez că deoarece este vorba de un proiect de primă importanţă şi deoarece Onor. Minister trebue să facă cheltueli pentru elaborarea acestui proect, apoi ar fi mai nemerit să se întocmească un program şi să se publice concurs cu premii pentru facerea proiectului. Al. Săvulescu.

[Rezoluţie :] „Se aprobă cu propunerea D-lui arhitect Săvulescu, Odobescu".

Arhivele Statului, Bucureşti. *Ministerul Cultelor şi al Instrucţiunei publice*, Dos. Nr. 895/1890, f. 3 (original).

II.

1882. Nov. 26. — *Ministerul Instrucţiunii Publice şi al Cultelor roagă pe Gr. Bengescu, fost ministru, să participe la lucrările pentru întocmirea planului palatului Arhivelor Statului.*

Domnul meu,

Luând cunoştinţă de dispoziţiunile propuse de D-tră prin procesul-verbal ce aţi dresat în chestiunea clădirei unui palat special pentru Arhivele Statului şi dorind ca pentru facerea proiectului acestui palat să se publice un concurs cu premiu, subsemnatul are onoare a vă ruga să bine voiţi a vă întruni în pretoriul acestui Minister la .... curent, la orele...., împreună cu cei alţi membri pe cari i-am avizat spre a vă înţelege şi a procede la întocmirea programului după care să se elaboreze acel project.

Primiţi, vă rog, Domnul meu, asigurarea deosebitei mele consideraţii.

No. 18.758—1882 Noemvrie 26.

Dos. Nr. 895 1890, f. 1. (ciorna).

Obs. Aceiaşi adresă, cu Nr. 18.759—18.761, a fost trimisă şi lui Gr. N. Manu şi arhitecţilor Muntureanu şi Săvulescu. Deasemeni, prin adresa Nr. 18.762, a fost invitat să participe la comisie şi B. P. Hajdău, Directorul general al Arhivelor Statului. Ibid., f. 2 (ciorna).

III.

1890. Oct. 8. — *Procesul verbal prin care comisiunea instituită de Ministerul Instrucţiunei publice constată situaţia de ruină a localului Arhivelor Statului.*

Proces-verbal.

Subsemnaţii, B. P. Hasdeu, Director general al Archivelor Statului, Gr. N. Mano, fost Director general al Archivelor şi Director general al Regiei Monopolurilor Statului, şi Nicolae Cerkez, inginer-architect al Ministerului Cultelor şi Instrucţiunei publice, conform adreselor cu Nr.

..... şi 4099 90, ale zisului Minister, constituindu-ne în Comisiune, ne-am transportat la localul Arhivelor Statului din monastirea Mihai Vodă din Capitală şi, după o cercetare generală a stărei în care se află astăzi clădirile în cari sunt depuse archivele, am constatat:

1⁰ Că actualul local al Archivelor Statului este cu totul ruinat şi că abia ar mai putea servi timpul strict mecesar până la întocmirea unui proiect complect pentru clădirea unui edificiu propriu unui asemenea aşezământ şi până la executarea lui cât mai neîntârziată.

2⁰ Că în intervalul acesta este absolută nevoe să se mute archivele, sau cel puţin acele aflate în partea cea mai ameninţată, în aripa stângă a clădirilor din curtea bisericei, dupe ce mai întâi i se vor face reparaţiunile strict necesarii, rămânând ca D-l arhitect al Ministerului să presinte spre aprobare şi facerea celor de regulă, un devis al acestor reparaţiuni.

3⁰ Că pentru a se putea întocmi devisul şi executa lucrările de reparaţiuni trebuincioase chiar în anul acesta, este nevoe să se intervie în grabă pe lângă diferitele autorităţi cari au depus archive în încăperile acestei aripe, fără a le fi predat în regulă Direcţiunii Archivelor, ca să le ridice imediat.

4⁰ Că tot atât de indispensabil este pentru a se asigura conservarea Archivelor Statului şi a se feri şi pe viitor edificiul cel nou de pericolul de incendiu, ca să se facă cel puţin unele exproprieri din vecinătatea cea mai apropiată a actualelor clădiri, şi dintre acestea cea mai indicată ar fi casa din strada Mihai-Vodă făcând colţ cu strada Sfinţii Apostoli şi care ar putea deocamdată servi de depozit provizoriu, fie până la reparaţiunile mai sus prevăzute, fie până la construcţiunea noului local.

Făcut în Bucureşti, astăzi, 8 Octomvrie 1890.

Hasdeu, Gr. N. Mano, N. Cerkez.

Dos. Nr. 895/1890, f. 20 (original).

IV.

1893. Oct. 28. *Comisia pentru palatul Arhivelor Statului îşi dă avizul asupra planurilor presentate de arhitectul Magni.*

Domnule Ministru,

Invitaţi de Domnia-Voastră a da părerea lor asupra planului palatului Archivelor Statului, lucrat de D. architect Magni, subscrişii l-au examinat cu d'amăruntul, l-au găsit excelent în totalitate şi se grăbesc a-l aproba *cum grano salis*, adecă cu următoarele mici modificări, cari resultă din posiţiunea terenului şi din trebuinţele serviciului:

1⁰ Cele două aripe menite pentru deposite fiind prea largi, spaţiul menit pentru dosare să se reducă dela 8 m. 40 la 6 m. 50, lărgimea totală interioară cu a coridorului ajungând să fie de 16 metri.

2⁰ Pentru a supleni partea cea redusă, ambele aripe să se prelungească până la coridorul pus în plan la jumătatea edificiului central, căpătând astfel fiecare aripă lungimea de 42 metri.

3⁰ Rampa cea prevăzută în partea occidentală între localul Directorului şi localul gardei fiind cu totul de prisos, ambele localuri să se separe printr'un spaţiu liber de 10 metri, unde se va putea săpa un puţ şi să fie aşezate pe alinamentul actual al stradelei Speranţa, înlăturând ideia unei strade noue proiectate în plan.

4⁰ Axa palatului să fie aceea a bisericei, după cum este pe unul din cele două specimene presintate de D. Magni.

5⁰ Modificările de mai sus, de sub NNo. 1 şi 2, permit a se clădi edificiul întreg fără nici un fel de expropriare.

6⁰ Aceste modificări nu ating întru nimic, în privinţa depozitelor, excelentul sistem de scări şi de balcoane, propus prin secţiunea pe linia C—D.

Bine voiţi, Domnule Ministru, a primi încredinţarea celei mai distinse consideraţiuni.

B. P. Hasdeu. Gr. N. Mano.

[Resoluţie:] „27 Oct. 1893. Se va trimite împreună cu dosarele şi planurile, d-lor Mincu şi Blanc spre a avea şi părerea d-lor. Take Ionescu".

Dos. Nr. 895/1890, f. 302 (original; redactat de Hasdeu).

V.

1893 Nov. 10. — *Avizul dat de arhitecţii Mincu şi Blanc asupra planului întocmit de I. Magni pentru palatul Arhivelor Statului.*

Referat. 10 Noembre 1893.

Domnule Ministru,

Subscrişii, în urma însărcinării ce aţi binevoit a ne da, am luat în cercetare anteproectul întocmit de D-nu architect Magni pentru clădirea Archivelor Statului din Bucureşti şi avem onorul a Vă supune aci, resultatul acestei cercetări.

In lipsa unui program detaliat care să fi servit de basă la elaborarea anteproectului, subscrişii şi-a întemeiat judecarea lor pe datele şi condiţiunile ce în general sunt admise ca trebuind să se impună unei clădiri de această natură.

Palatul Archivelor trebuind să conţină în deposit documente, adesea de o valoare nepreţuită, este firesc să se ia toate măsurile în putinţă, pentruca atât prin felul construcţiunei cât şi printr'o inteligentă distribuţiune, ele să fie ferite de orice fel de primejdii, fie cele provenite din întâmplare, fie din rea voinţă. Prin urmare, acea ce în prima linie se impune unui proect de acest fel este: ca salele de deposit să fie depărtate de strade şi în condiţiuni de a nu putea fi apropiate de trecători, pentru a putea astfel evita un incendiu produs prin rea voinţă; să se dispună dependinţele lor precum depositele provisorii, salele de legătorie, etc., astfel încât documentele să fie cât mai puţin depărtate de sălile de deposit, pentru a se putea astfel evita rătăcirea sau înstreinarea lor; să se separe, pe cât este cu putinţă, clădirile destinate a fi locuite (clădirea administraţiei) de salele de deposit, pentru ca comunicarea unui incendiu să fie mai puţin posibilă; în fine, chiar în aceste clădiri (clădirile administraţiei) să se realizeze prin distribuţiune, o reală despărţire între părţile destinate publicului de acele destinate serviciului, pentru a putea astfel face mai dificilă rătăcirea sau înstreinarea documentelor ce se confiază cercetării lui.

Conduşi de aceste consideraţiuni, subscrişii găsesc că anteproectul supus cercetării noastre, presintă oarecare neajunsuri.

In adevăr, salele de deposit, pe lângă defectul de a fi imediat alături cu stradele, mai au şi pe acela de a presinta, pe aceste părţi, mari şi numeroase deschideri cari înlesnesc relei voinţe posi-

bilitatea de a provoca un incendiu; dependințele acestor sale, precum atelier de legătorie, etc., dispuse oricum în clădirea administrației, lasă de dorit de vreme ce necesitează transportarea documentelor la depărtări mari, prin coridoare în care public și funcționari se confundă, și poate face astfel ușoară posibilitatea rătăcirei sau înstreinării lor. Pe lângă acestea și cu toată mărimea și numerul ferestrelor ce se deschid în salele de deposit, ele sunt foarte insuficient luminate din causa defectuoasei împărțiri a acestor sale în etage (cu plafoane pline) care nu au o înălțime mai mare de 2 m. 68. Din acest fapt mai resultă încă și inconvenientul unui desastros efect estetic precum și micșorarea spațiului utilisabil pentru dulapuri.

Intru cât privește localul destinat administrației, ni se pare că el oferă o regretabilă confusiune în distribuțiune, a cărei resultat nu poate fi decât înlăturarea garanției unei sigure și perfecte conservări a documentelor. Așa de exemplu, salele de consultare a documentelor așezate în etagiul al 2-lea sunt dispuse astfel încât silește oarecum publicul a pătrunde în întreg interiorul clădirei și trec, fără vreun control posibil, prin aceleași coridoare prin care se face atât comunicarea între diferitele servicii cât și transportul documentelor de consultat.

In vederea celor arătate mai sus, subsemnații cred dar, că o distribuțiune rațională a unei construcții de felul celei care ne preocupă, ar trebui să se facă în chipul următor:

Să se depărteze de strade clădirea și pe lângă aceasta să se încongiure cu un drum de rond; să se suprime pentru salele de deposit toate deschiderile fețelor care dau pe acest drum și să nu se lumineze decât pe fețele care dau în interiorul clădirei; să se despartă aceste săli în etage destul de înalte, iar diferitele rânduri de dulapuri din același etagiu să fie deservit prin balcoane de fer cu pardoseală à jour; în fine, dependințele imediate a acestor sale, precum depositele provisorii, atelierele de legătorie, etc., să se așeze în subsolul lor, așa încât prin ajutorul ascensoarelor transportul documentelor să se facă cu înlesnire și fără a le depărta prea mult de locul destinat conservării lor. Să se stabilească o comunicare lesnicioasă între diferitele etage ale salelor de deposit prin scări de fer așezate în chiar interiorul lor și prin ascensoare. Să se stabilească comunicarea între salele de deposit și clădirea administrației, numai la parter, prin galerii metalice fără a li se alătura nici un fel de anexă.

Clădirea administrației să fie astfel dispusă încât părțile destinate publicului să aibă anume intrare, deosebită de acea a personalului și să nu comunice decât în mod indirect cu aceasta. Să nu fie decât o singură intrare în împrejmuirea construcțiunei, având de-a-dreapta și de-a-stânga ei, clădirile destinate pentru locuința Directorului și acea a corpului de gardă, așa încât nimeni să nu poată intra fără control.

In fine, subsemnații cred că în ceea ce privește orientarea clădirei, așezarea fațadei principale spre strada S-tu Ilie, ar fi fost mai nimerită pentru că, așezată pe o înălțime, ea ar fi presentat spre cheul Dâmboviței o înfățișare mai deschisă și mai impunătoare. Chiar în cazul când s'ar preferi orientarea dată prin proect, subsemnații cred că ar fi nimerit să se deschidă o stradă care să unească intrarea clădirei cu răspântia formată de stradele i hai Vodă și S-ții Apostoli.

Acestea sunt, Domnule Ministru, observațiunile ce am crezut a face proectului ce ni s'a supus spre cercetare, observațiuni care de altfel au fost recunoscute juste de însuși autorul proectului, căruia am crezut de cuviință a le pune în vedere.

Primiți, Vă rugăm, Domnule Ministru, încredințarea distinsei noastre stime și considerațiuni.

I. Mincu architect, diplomat de guvernul francez.

Louis Blanc arhitect, diplomat de guvernul francez.

Dos. No. 895/1890. f. 306 (original).

VI.

1895 Febr. 14/26. — *Procesul verbal prin care comisiunea își arată părerile cu privire la așezarea palatului Arhivelor Statului.*

Proces-Verbal.

Subsemnații, în urma invitațiunei Domnului Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice, întrunindu-ne în comisiune în ziua de 28 Ianuarie trecut, spre a examina din nou proiectul întocmit de D-l arhitect I. Magni pentru Palatul Archivelor Statului, și a ne da părerea asupra modificărilor ce i s'au adus în urma observațiunelor făcute de Comisiune în ședințele sale anterioare, am luat mai întâi cunoștință de propunerile primăriei Capitalei privitoare la exproprierile necesare spre a isola edificiul din toate părțile și de răspunsul dat de Domnul Ministru al Cultelor, prin care mărginește participarea Statului la asemenea cheltueli numai la locul strict necesariu din spatele cancelariei Direcțiunei generale a Archivelor, indicat cu roșu pe planul trămis de primăria Capitalei.

Limita expropriațiunelor însă neputându-se fixa până ce nu se va stabili prealabil dispozițiunea generală a clădirilor, Comisiunea a abordat mai întâi cercetarea acestui punct, asupra căruia D-l arhitect Mincu a reînoit propunerea ce făcuse în primele întruniri, de a se așeza fațada principală a edificiului despre splaiul Dâmboviței expropriindu-se toată coasta până în strada Isvorul, precum și parte din construcțiunile din această stradă și splaiu, spre a deschide o perspectivă mai largă construcțiunei monumentale ce va încorona dealul, astfel precum este indicat în planul presentat de D-l Magni sub No. ....

D-l G. Sterian s'a unit cu propunerea D-lui Mincu, iară D-nii B. P. Hăjdeu și Gr. N. Mano, au susținut părerea de a se menține dispozițiunea clădirilor în sensul cum se află așezate și cele actuale, astfel precum se prevede în planul No.... pentru următoarele cuvinte:

a). Ideea fundamentală a proiectului consistând în reconstituirea vechei mănăstiri și conservarea bisericei lui Mihai-Vodă din mijlocul curței, dispozițiunea naturală a clădirilor este de sineși indicată prin situațiunea bisericei; aripele noului edificiu representând laturele claustrului, urmează negreșit să încongiure biserica în mod simetric din trei părți și să lase liberă fațada, care neapărat trebue să se presinte cea dintâi vederei, la intrarea în curte și să facă front clădirei principale conținând birourile serviciului și locuința Directorului general, mai ales că această clădire va avea în orice cas să se deosebească de cele-alte trei aripi asemănate, destinate depositelor.

A se resturna dispozițiunea aceasta normală și a se întoarce aripele depositelor împrejurul unei laturi a bisericei, depărtându-ne astfel dela regulele tradiționale ale mai tuturor clădirilor

monastireşti, ar fi nu numai contrariu raţiunei dară şi esteticei, întru cât planul general al construcţiunelor n'ar mai avea de basă axa cea dreaptă şi firească şi s'ar sacrifica ordinea simetrică ce trebue să domnească într'un asa însemnat edificiu; iară intrarea principală, în loc să vină în faţă, s'ar afla aşezată într'o parte, ceea ce este inadmisibil.

b). Recunoscând pe deplin toate avantagele ce poate dobândi din punctul de vedere architectural o clădire de o aşa importanţă, când faţada principală ar fi degagiată, în toată întinderea ei, printr'o cale de acces atât de grandioasă, credem însă că s'ar obţine acelaşi efect estetic şi dacă s'ar aşeza la locul ei natural, adecă în partea de spre apus, întoarsă spre bulevardul ce este a se înfiinţa, mai ales că, prin esproprierea locului din vale de care s'a vorbit mai sus, clădirea ar fi depărtată din linia bulevardului cu douăzeci şi doi metri şi astfel, precedată de o curte liberă, peste lărgimea noului bulevard, ar avea o distanţă suficientă de retragere (recul), spre a presinta acelaşi aspect ca şi din partea propusă de D-l Mincu şi aproape în aceleaşi condiţiuni.

Adăogăm pe lângă acestea că bulevardul cel nou, care va uni bulevardul început în strada Schitu Măgureanu cu acel din Dealul Spirei, va constitui una din principalele artere de comunicaţiune ale oraşului şi intrarea în palatul Archivelor, direct din această cale, ni se pare mai naturală şi mai nemerită decât din strada laterală a Isvorului, cu toată perspectiva ce s'ar deschide până în splaiul Dâmboviţei.

c). Esproprierile de făcut pentru executarea proiectului D-lui Mincu ar fi atât de considerabile şi ar presinta o diferinţă aşa de însemnată cu cea ce ar costa singurul teren ce ar fi de rescumpărat în vale, dacă se menţine dispoziţiunea actuală a clădirilor, în cât ar putea să absorbe o parte prea mare din fondurile afectate pentru construirea palatului şi să compromită realisarea dorinţei comune de a se asigura cu o oră mai nainte preţioasele acte şi documente depuse în archive.

d). In fine, din acest ultim punct de vedere, schimbarea dispoziţiunei în fiinţă a clădirei ar presinta foarte mari greutăţi în practică, căci construirea oricăreia din aripele destinate depositelor ar necesita dărâmarea părţilor din localul vechiu actualmente ocupate de acte şi dosare, cari în acest cas ar trebui strămutate în massă, sau dărâmarea localului cancelarielor, pe câtă vreme, menţinându-se planul actual, s'ar putea procede imediat la construirea aripei despre Nord, unde terenul este cu totul disponibil, şi după ce s'ar clasa aci depositele dintr'o parte a vechiului local, s'ar continua succesiv cu ridicarea celor-alte două aripe, fără a se întrerupe serviciul şi fără a se strămuta de două ori depositele, operaţiune întotdeauna periculoasă şi care reclamă o muncă considerabilă.

Cu toată această divergenţă de păreri, Comisiunea, după discuţiunile urmate, la cari a binevoit a lua parte şi Domnul Ministru în persoană, a căzut de acord de a se cere primăriei Capitalei să facă o preţuire a exproprierilor ce ar fi de efectuat, în vedere cu propunerea D-lor Mincu şi Sterian, comparativ cu acele ce ar fi deocamdată suficiente după proiectul susţinut de D-nii Hăjdău şi Mano, pentru care sfârşit aceşti din urmă au cerut a formula în mod complect configuraţiunea terenului destinat clădirei, cu exproprierile şi explicaţiuuile necesarie, ceea ce au şi făcut prin schiţa de plan aci alăturată sub semnăturile D-lor.

Făcut în Bucureşti la 14/26 Februarie 1895.

B. P. Hasdeu, Gr. N. Mano, G. Sterian.

*

Menţin părerea exprimată de subscrisul în sânul comisiunei pentru proectul care presintă faţada principală spre splaiul Dâmboviţei, proect întrunind, după credinţa mea, avantage mari din toate punctele de privire, afară numai de acel al costului exproprierei care nu se va putea aprecia de cât în urma preţuirei Onor. Primării.

I. Mincu.

Dos. Nr. 895, f. 253 şi 297 (original).

VII.

1895 Mai 26. — *Procesul-Verbal al Comisiunii pentru construirea palatului Archivelor Statului după propunerile lui Hasdeu şi Mano.*

Proces-Verbal.

Subsemnaţii, întruniţi în comisiune în urma convocării D-lui Ministru al Cultelor şi Instrucţiunei Publice, pentru a discuta projectul palatului destinat Archivelor Statului şi având în vedere că D-l Ministru a renunţat la projectul de a se deschide o nouă cale spre cheiu şi a se aşeza faţada edificiului despre această cale şi esaminând planul de regulare a alinierilor şi terenurilor înconjurătoare propus de D-nii Hasdeu şi Manu, suntem de părere că acest project este potrivit trebuinţelor şi avantagios pentru dispoziţiunea clădirilor şi prin urmare opinăm a se aproba întocmai

Intru cât priveşte schiţele, Comisiunea cercetându-le cu autorul projectului, D-l architect Magni, a indicat părţile care trebuesc încă studiate sau modificate, în vedere cu noua dispoziţiune a clădirilor şi cu siguranţa şi comoditatea instalaţiunilor interioare, rămânând ca D-l Magni să presinte schiţe complecte la şedinţa viitoare.

Hasdeu.	G. Sterian.
Gr. N. Mano.	I. Mincu.
Gr. Cerkez.	M. M. Romnician.

Dos. Nr. 895/1890. f. 261. (original) şi f. 262. (ciornă).

VIII.

1895 Iunie 15. — *Comisiunea palatului Arhivelor Statului aprobă planurile întocmite de arhitectul I. Magni.*

Bucureşti, 15 Iunie 1895.

Domnule Ministru,

Examinând proiectul pentru Archivele Statului întocmit de D-l architect C. (*sic*) Magni, Comisiunea a găsit că în general planurile satisfac condiţiunile cerute pentru o asemenea clădire şi având în vedere principiele urmate în construcţiunea archivelor, Comisiunea este de părere să se suprime cu desăvârşire toate ferestrele exterioare la deposite, făcând în schimb, în partea despre curte, ferestre cât se poate de largi şi înalte. Aceasta, pe de o parte, pentru a feri pe cât mai mult aceste deposite de orice eventua-

litate reafăcătoare ce ar putea proveni din exterior, şi pe de altă parte, pentru a înlesni condiţiunile estetice care să permită a da acestei clădiri caracterul special care trebue să-l aibă.

Această dispoziţiune este cu atât mai favorabilă cu cât permite întrebuinţarea unui spaţiu mai mare pentru deposite. Ea va atrage după sine un studiu nou al pavilioanelor patrate dela unghiurile clădirei astfel ca aceste pavilioane să fie şi ele bine luminate fără a avea ferestre în exterior.

Comisiunea mai este de părere ca atelierele de legătorie să fie aşezate în subsol, sub pavilionul de administraţie şi să se înfiinţeze comunicaţiuni subterane între depozitele provizorie din subsolul aripelor mari cu subsolul administraţiunei în ambele părţi, astfel ca documentele din depositele provizorie, să ajungă de acolo în birourile de clasare prin aceste pasaje şi cu ascensoare speciale, aşa încât să nu mai aibă a trece prin porţile fecventate de public.

Afară de aceasta Comisiunea mai propune ca să se mărească salele de consultaţie a documentelor, păstrându-se chiar în sală un loc retras rezervat supraveghetorului, de unde el să poată cu înlesnire priveghea intrarea şi eşirea din sală şi tot odată să fie izolat în destul de public.

Primiţi, Domnule Ministru, încredinţarea osebitei noastre consideraţiuni.

I. Mincu. M. Romnician.
Gr. N. Mano. G. Sterian

[Resoluţia :] ,,Se aprobă. Take Ionescu".

Dos. Nr. 895 1890. f. 264 (original).

IX.

1896 Ianuar 2. *Arhitectul I. Magni înaintează Ministerului Cultelor şi Instrucţiunei publice, planurile palatului Arhivelor Statului.*

Bucureşti în 2 Ianuarie 1896.

Domnule Ministru,

In conformitate cu contractul No. 55343 din anul 1893, ce am încheiat cu acest Onor. Minister, am onoare a vă înainta proectul noului palat al Arhivelor Statului, care se compune din 6 piese scrise, 11 planuri şi 4 eliografie.

Piesa scrisă No. 6 se referă la construirea unei părţi a edificiului, ce se poate executa mai nainte, pentru păstrarea dosarelor ce se află actualmente la arhivă, şi aceasta în limita sumei disponibile de lei 380.000 şi potrivit conţinutul art. 1 al suscitatului contract.

In această privinţă am onoare, Domnule Ministru, a atrage atenţiunea D-voastre asupra faptul[ui] că această porţiune a clădirei, urmând a se construi toată pe proprietatea actuală a Statului, lucrarea s'ar putea începe imediat, neurmând a se face nicio expropriere.

Primiţi, Vă rog, Domnule Ministru, asigurarea înaltelor mele consideraţiuni.

Julius Magni architect.

Dos. Nr. 895/1890, f. 266 (original).

X.

1897 Februar 15 27. Roma. — *Arhitectul Julius Magni arată Ministerului Cultelor şi Instrucţiunei Publice, că prima parte a construcţiei palatului Arhivelor Statului se poate sfârşi în doi ani.*

Rome, 15 27 février 1897.

Monsieur le Ministre,

Suivant votre désir de savoir combien de temps il faut employer pour la première partie des travaux du palais des Archives d'État, j'ai l'honneur de confirmer ce que j'ai déjà télégraphié à Mr. Sihleanu, secraitaire (*sic*) général, c'est à dire qu'il faut fixer le terme de deux ans, à dater de la signature du contrat avec l'entrepreneur.

Je saisis l'occasion, Monsieur le Ministre, pour vous assurer que je serai à Bucarest pas plus tard que le 20. du mois de Mars prochain, et que je me ferai alors un devoir de suivre vos ordres avec le même zèle et le même empressement que j'ai toujours montré dans les travaux executés dans cette ville.

Agréez, Monsieur le Ministre, l'expression des sentiments respectueux de votre très devoué, Julius Magni, architect.

Bucarest, strada Batiştei, 23.

[Resoluţia :] ,,19 Febr. 97. Se va avea în vedere la publicarea licitaţiei. S. F[aret"].

Dos. Nr. 895 1890, f. 335. (original).

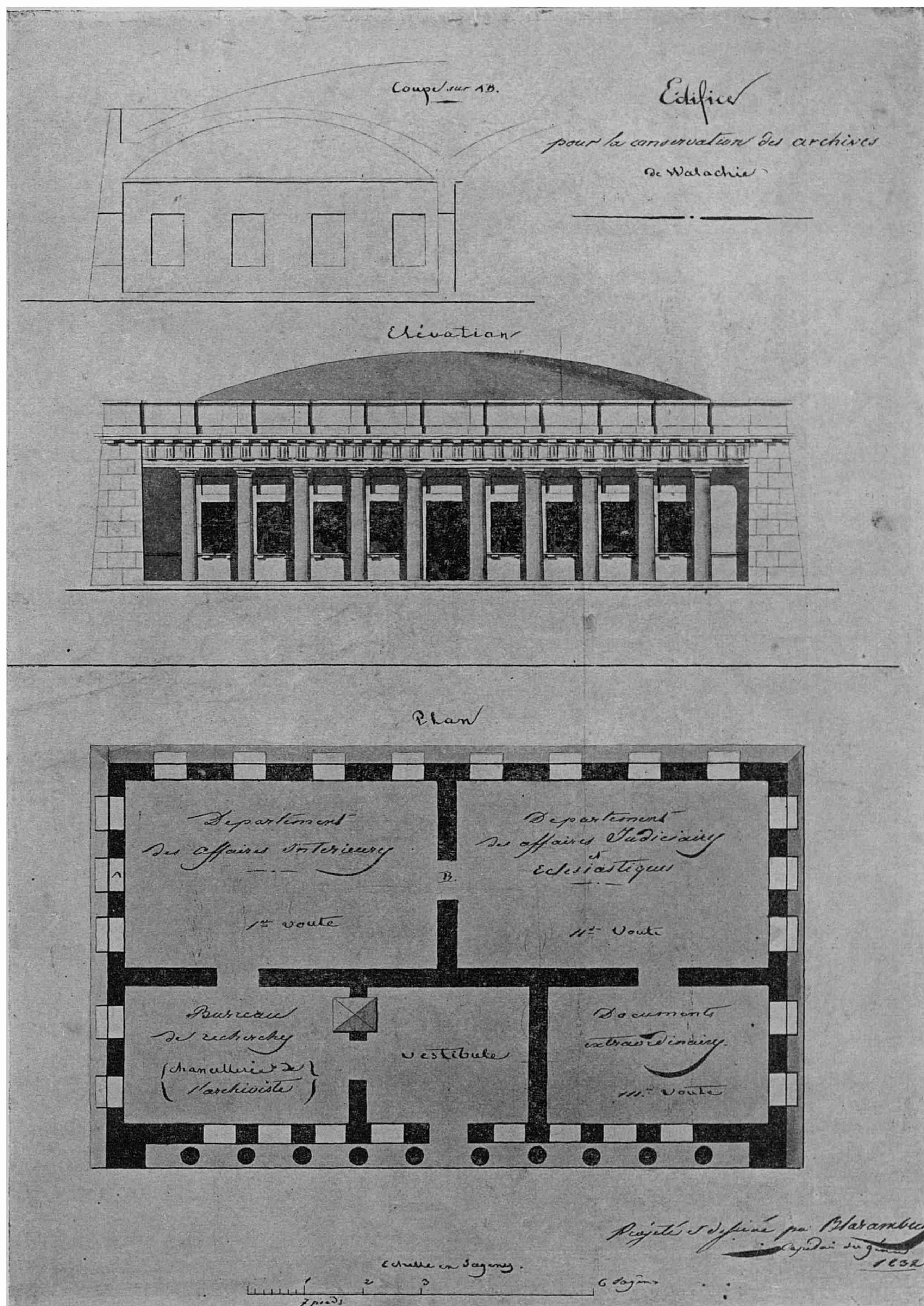

Fig. 1. — PROECTUL RIDICAT DE BLARAMBERG LA 1832 PENTRU PALATUL ARHIVELOR ŢĂRII ROMÂNEŞTI.

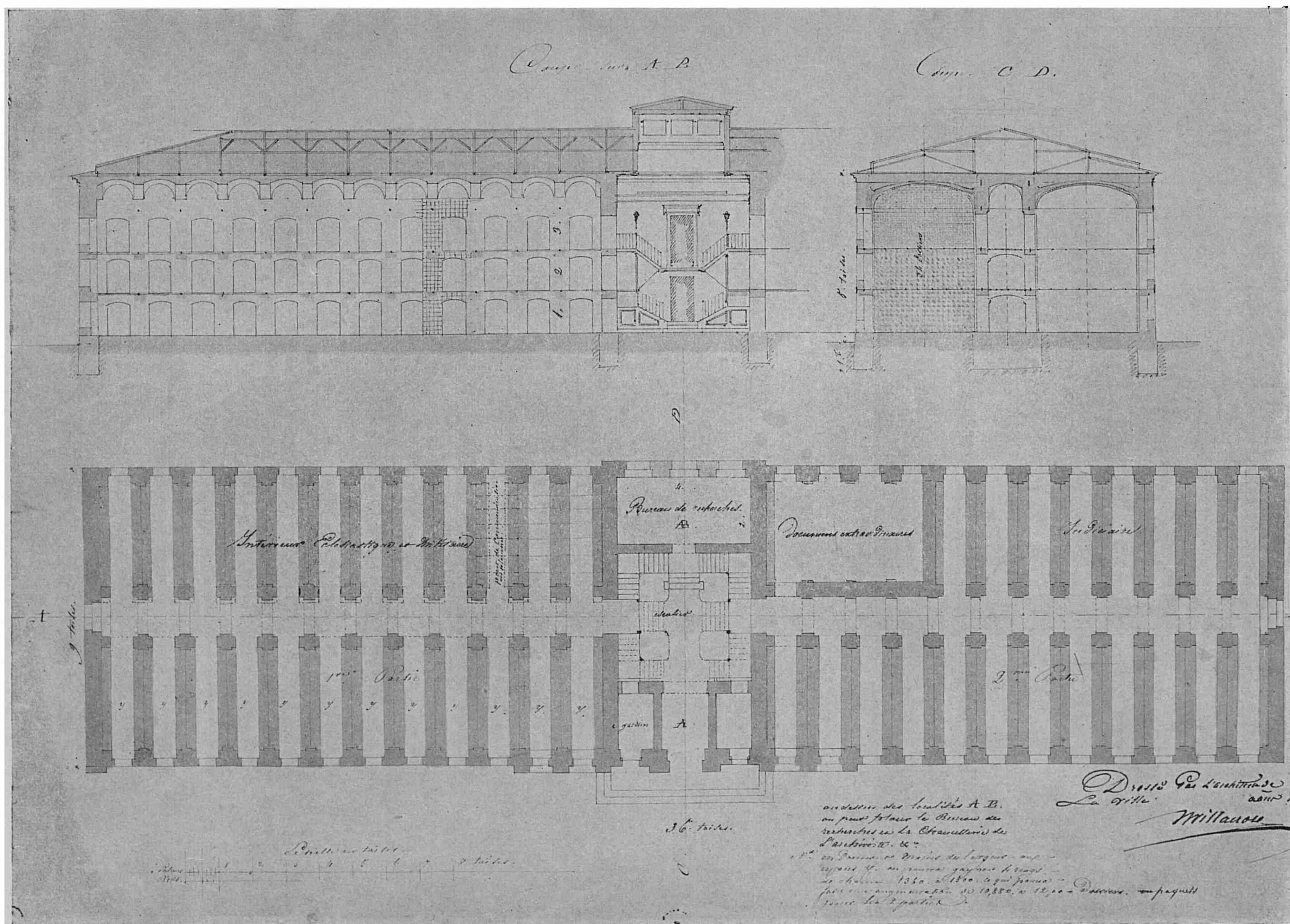

Fig. 2. — PROECTUL RIDICAT DE VILLACROSE LA 1850 PENTRU PALATUL ARHIVELOR ȚĂRII ROMÂNEȘTI.

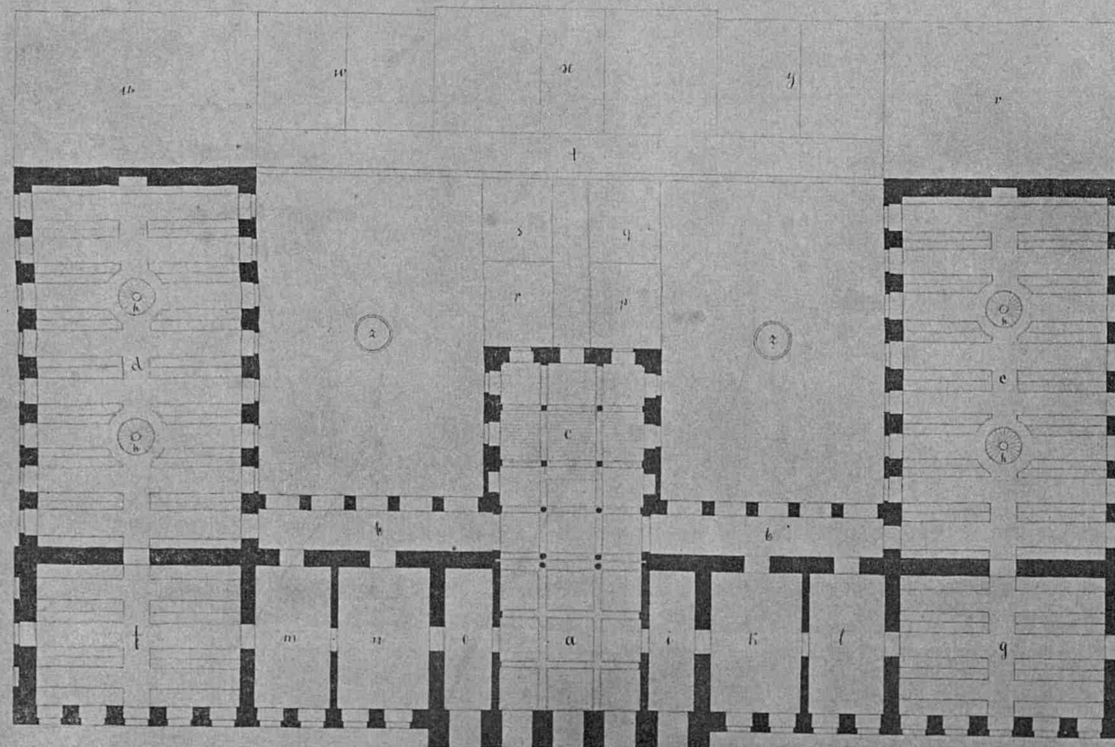

Fig. 3. — PROECTUL RIDICAT DE BENISCH LA 1862, PENTRU PALATUL ARHIVELOR STATULUI. Parterre.

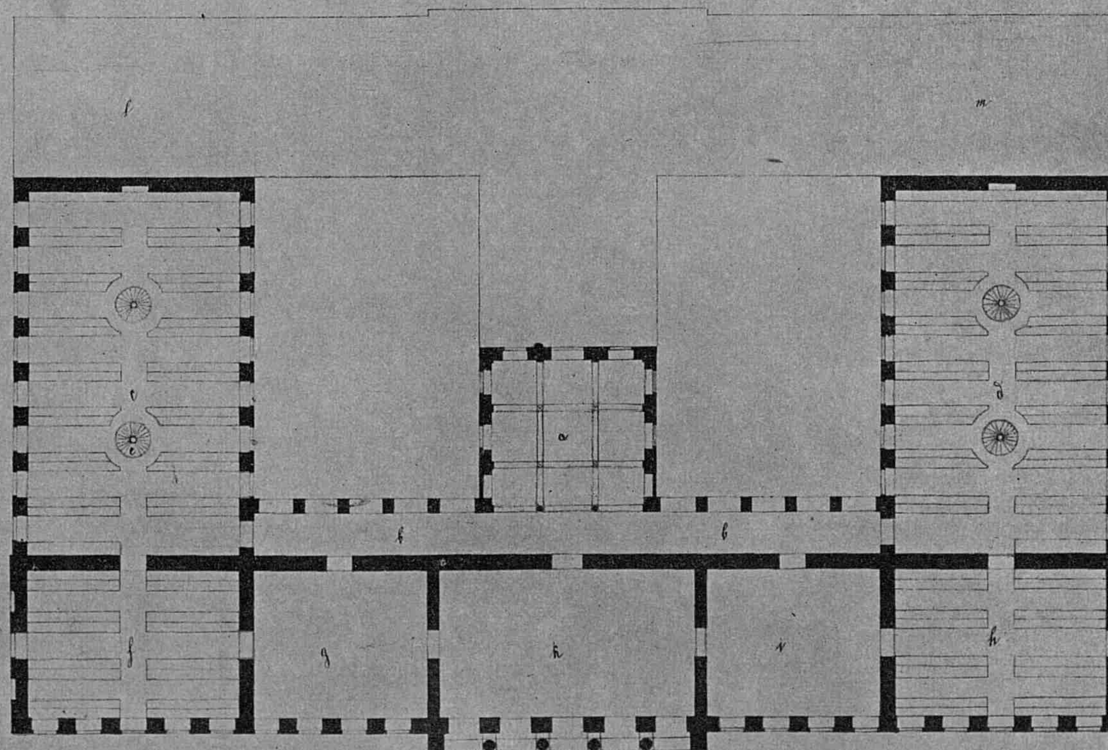
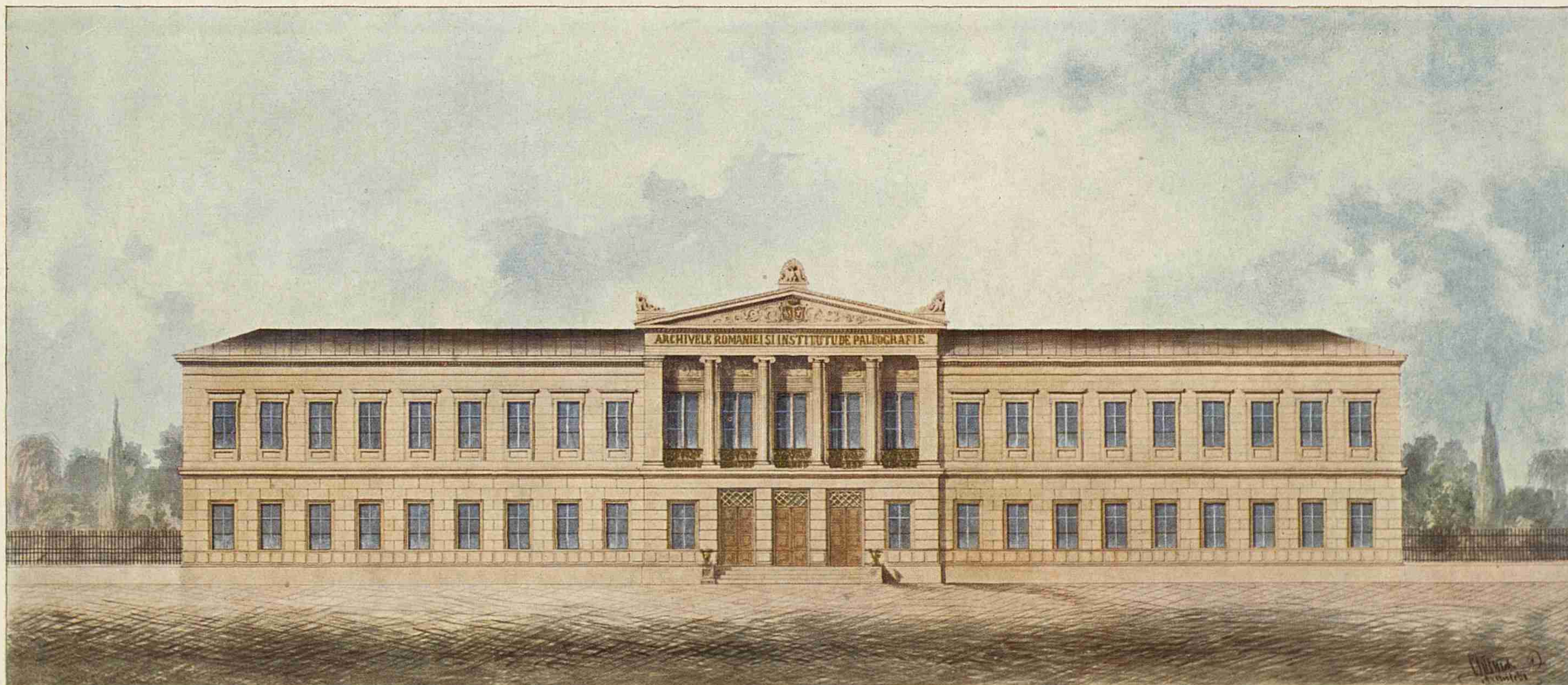

Fig. 4. — PROECTUL RIDICAT DE BENISCH LA 1862 PENTRU PALATUL ARHIVELOR STATULUI. Etaj.

FAȚADA PALATULUI ARHIVELOR STATULUI DUPĂ PROECTUL RIDICAT DE ARHITECTUL BENISCH LA 1862.

Originalul are următoarea inscripție :

,,Planulŭ localului Arhivelorŭ Nationale și Institutulŭ de Paleografie elaboratŭ după programalŭ întocmitŭ de Grigorie Bengescu II și așeḑatu pe unŭ amplasamentŭ d'ale Statului cu inscripțiunea Alecsandru Ion I. Arhivele României și Institutulŭ de Paleografie.''

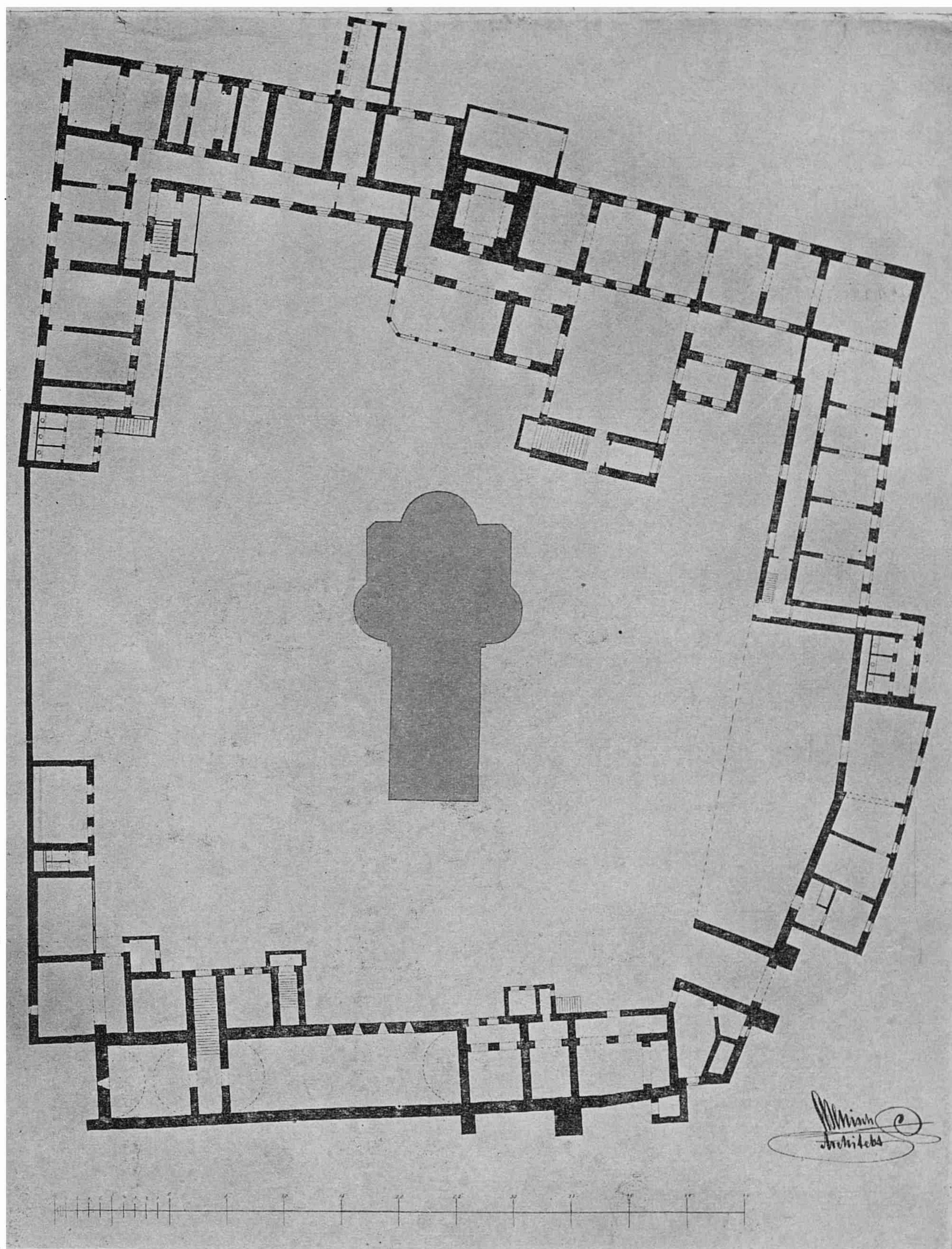

Fig. 5. — PLANUL RIDICAT LA 1867 DE ARHITECTUL BENISCH PENTRU REPARAŢIILE DELA M-REA MIHAI-VODĂ IN VEDEREA MUTĂRII ARHIVELOR STATULUI.

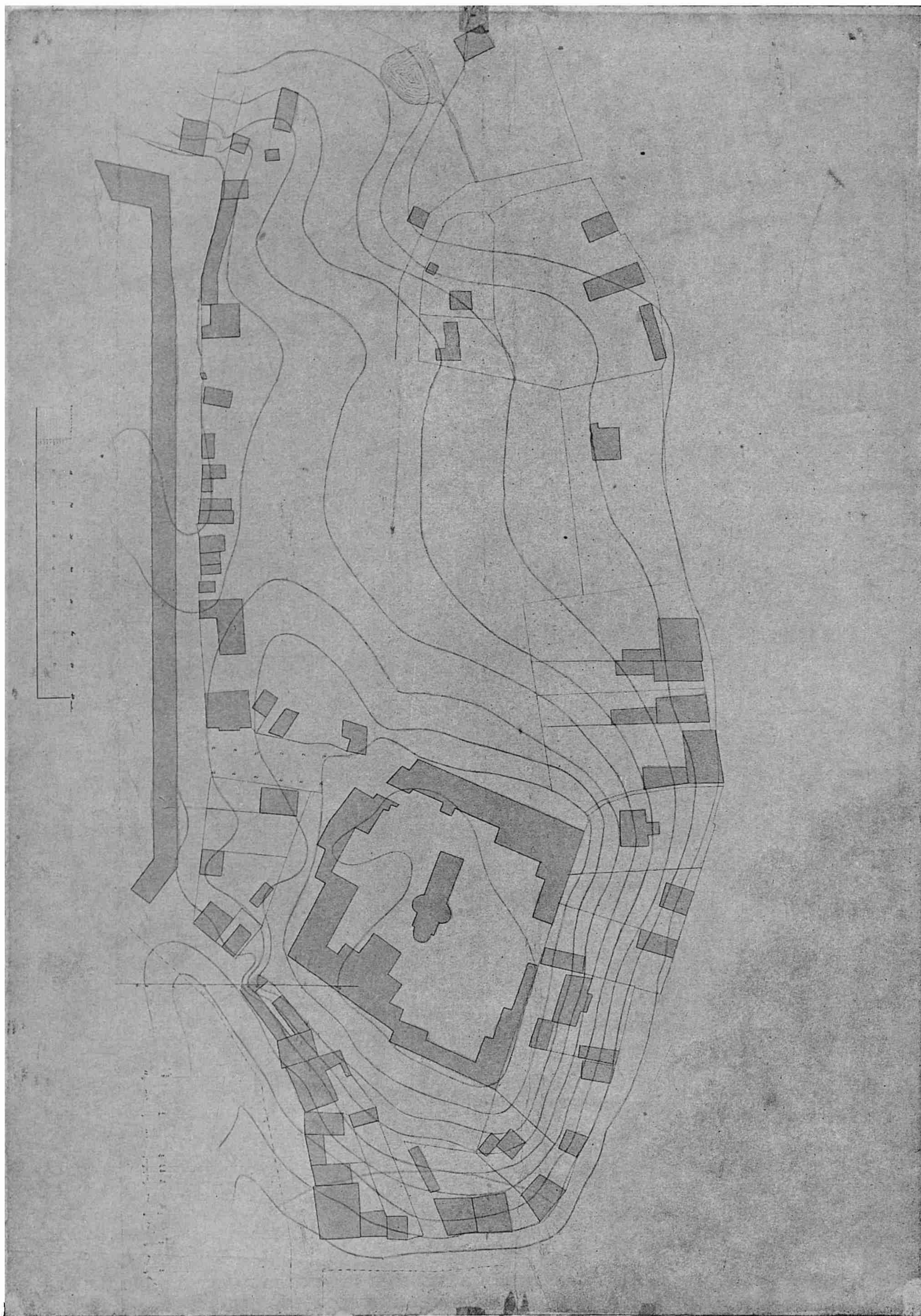

Fig. 6. — PLANUL DE SITUAŢIE LA M-REA MIHAI VODĂ ŞI IMPREJURIMI, RIDICAT PE LA 1890, IN VEDEREA CONSTRUIRII PALATULUI ARHIVELOR STATULUI.

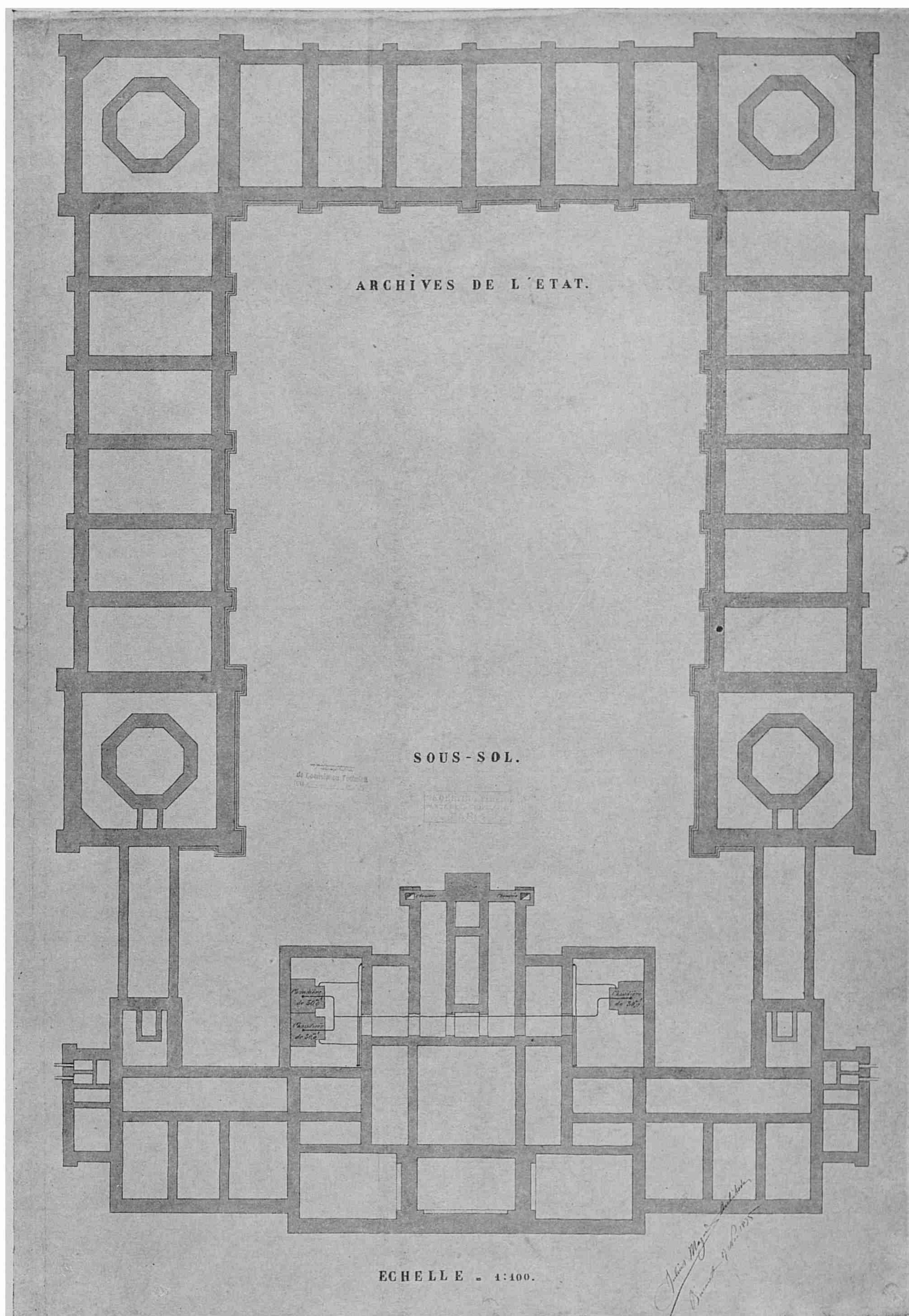

Fig. 7. — PRIMUL PROECT PENTRU PALATUL ARHIVELOR STATULUI RIDICAT IN 1895 DE JULIUS MAGNI.
Subsolul.

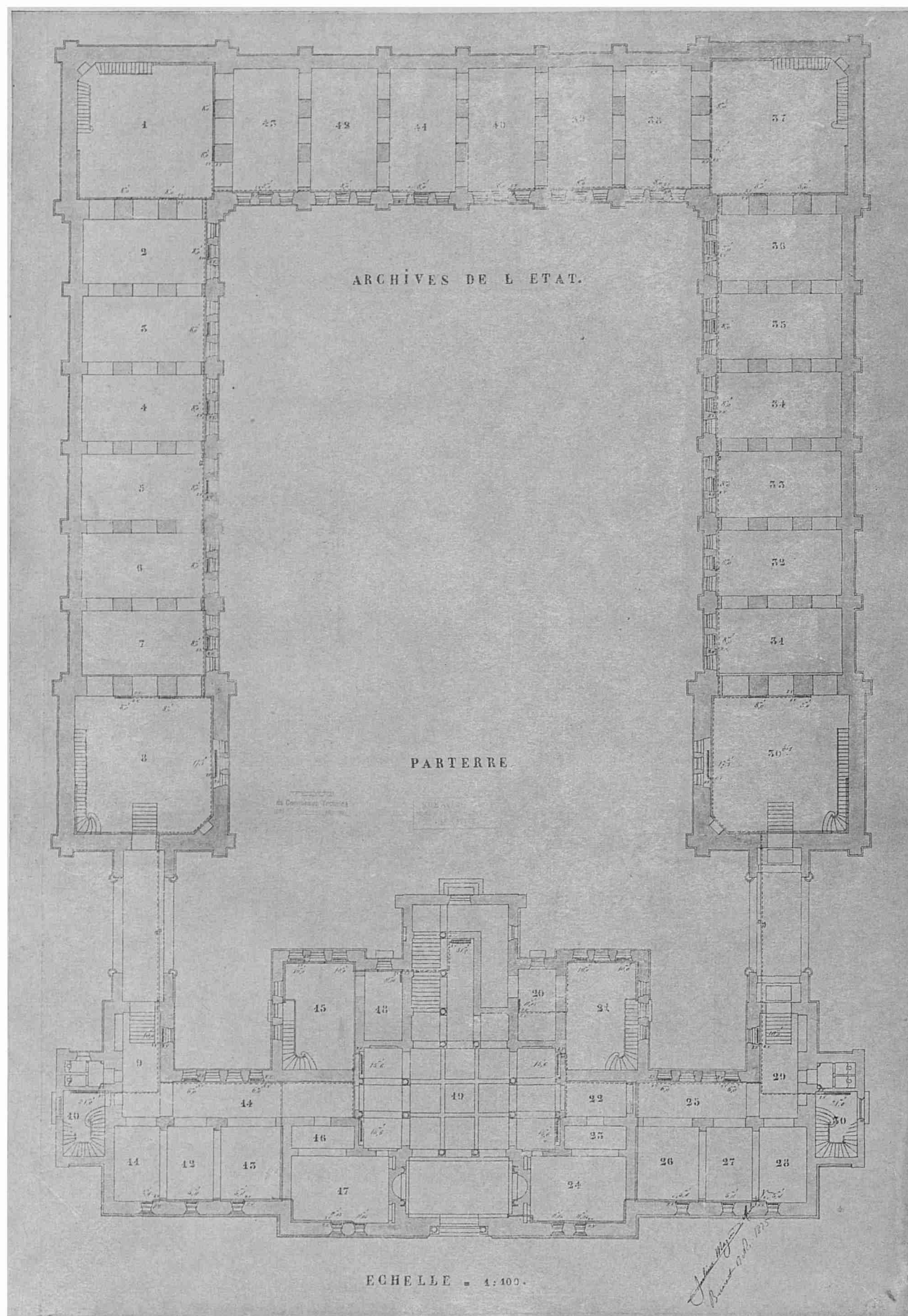

Fig. 8. PRIMUL PROECT PENTRU PALATUL ARHIVELOR STATULUI RIDICAT DE JULIUS MAGNI LA 1895.
Parterre.

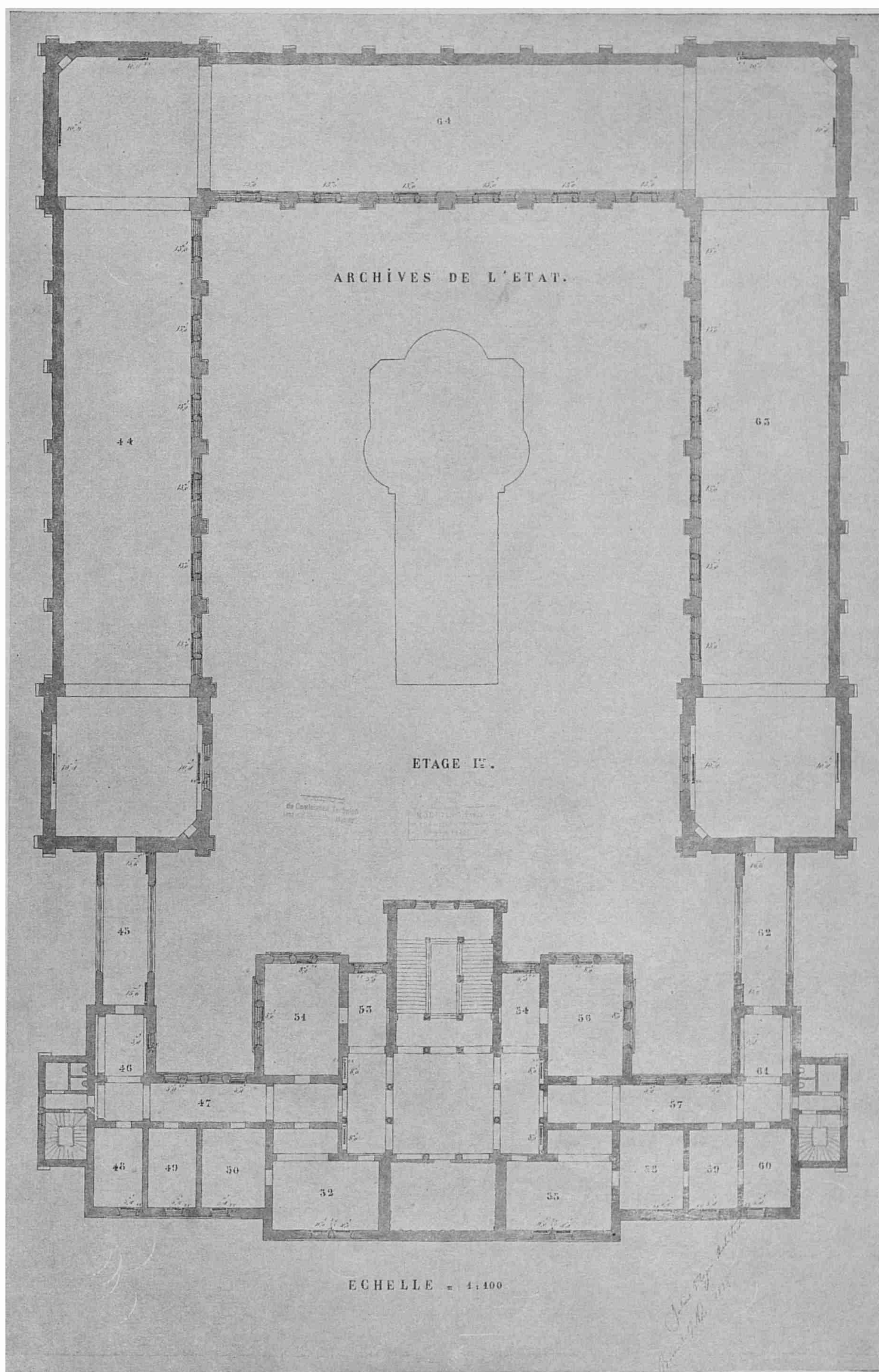

Fig. 9. — PRIMUL PROECT PENTRU PALATUL ARHIVELOR STATULUI RIDICAT DE JULIUS MAGNI LA 1895. Etajul I.

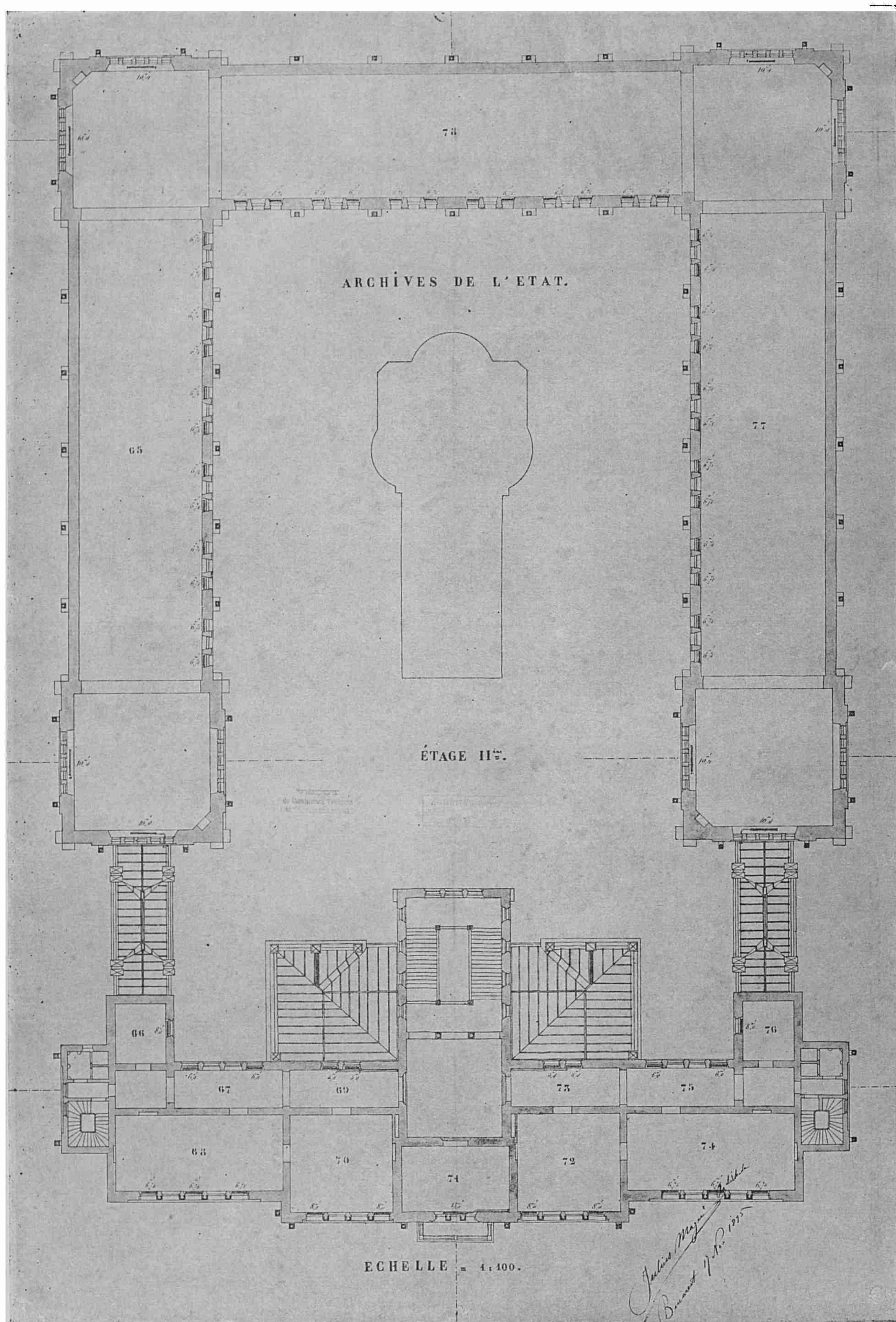

Fig. 10. PRIMUL PROECT PENTRU PALATUL ARHIVELOR STATULUI RIDICAT DE JULIUS MAGNI LA 1895. Etajul II.

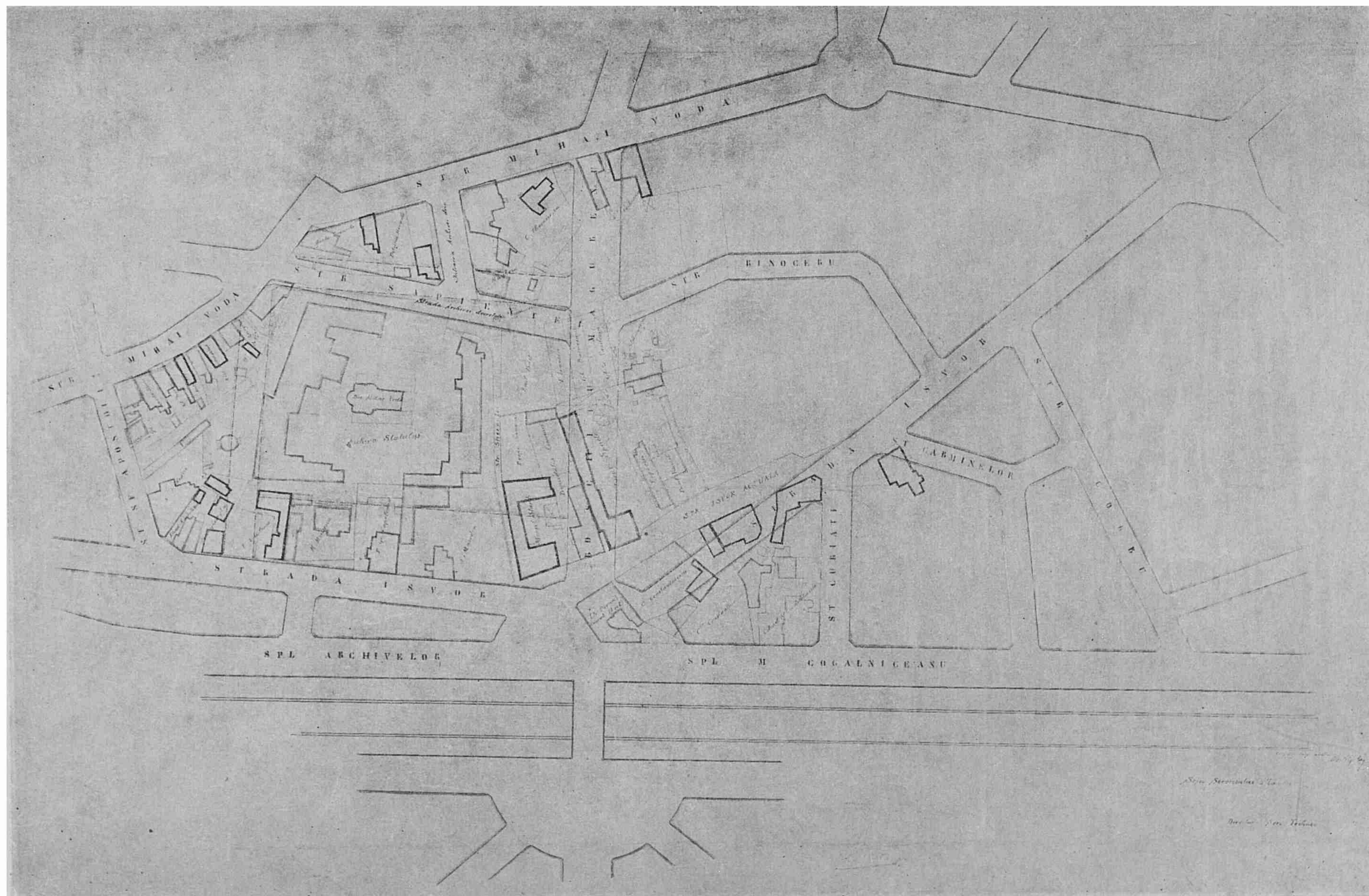

Fig. 11. — PLANUL DE SITUAŢIE AL PALATULUI ARHIVELOR STATULUI ŞI IMPREJURIMILE, RIDICAT PE LA 1895.
Ca director al serviciului tehnic semnează G. Al. Orescu.

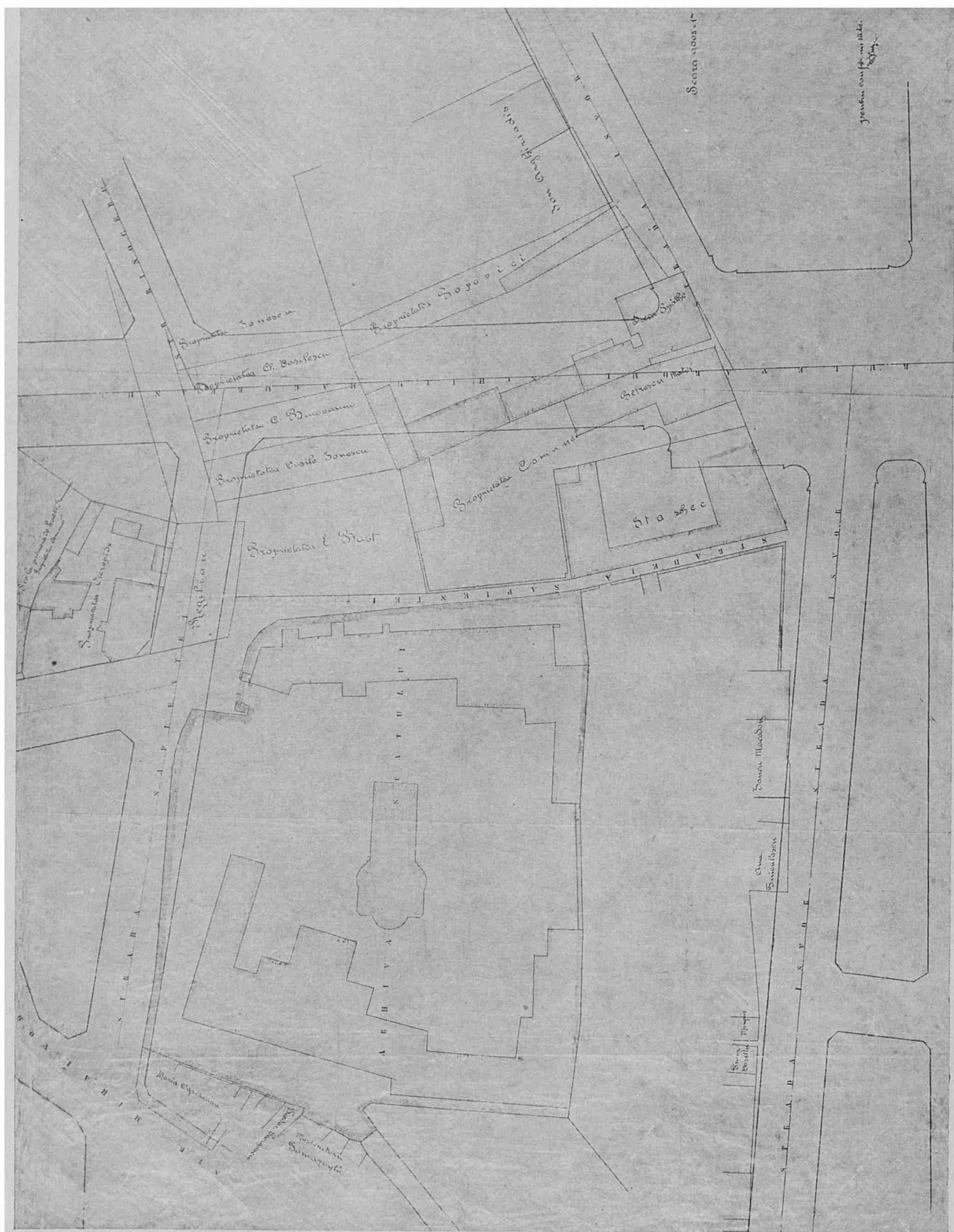

Fig. 12. PLANUL DE SITUAȚIE AL PALATULUI ARHIVELOR STATULUI ȘI IMPREJURIMILE, RIDICAT PE LA 1895.

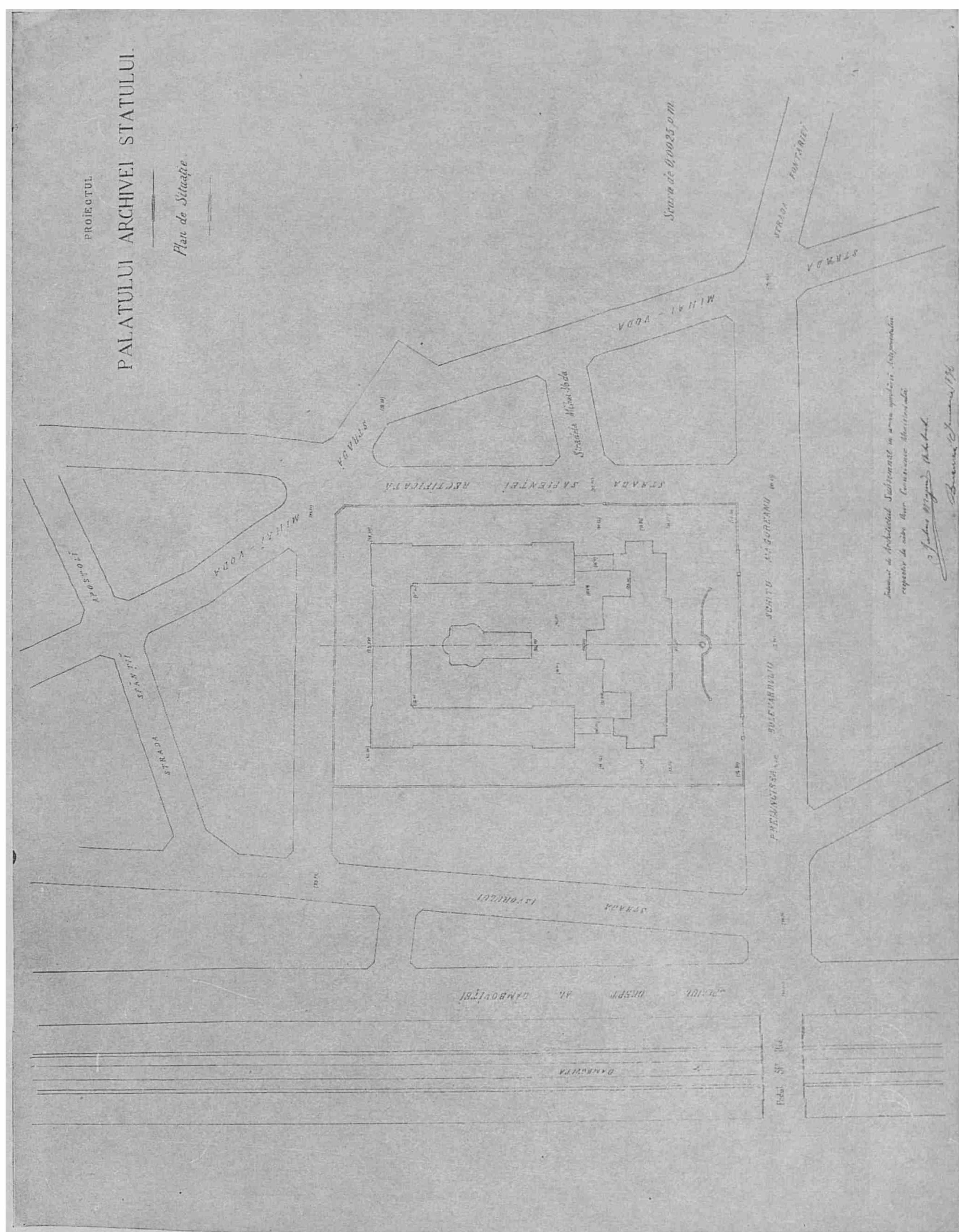

Fig. 13. — PLANUL DE SITUAȚIE AL PALATULUI ARHIVELOR STATULUI ȘI ÎMPREJURIMILE, RIDICAT DE JULIUS MAGNI LA 1896.

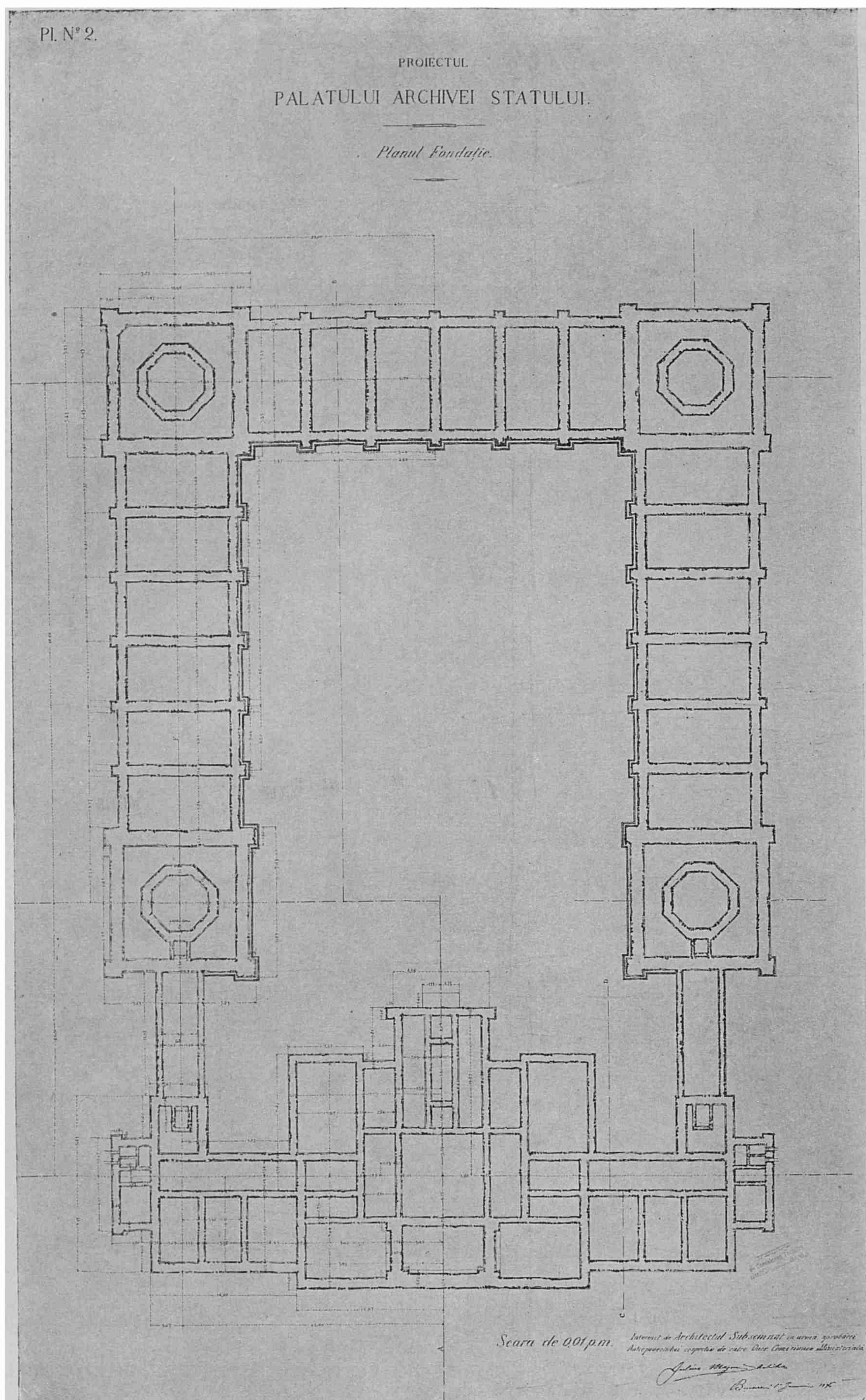

Fig. 14.— PROECTUL PALATULUI ARHIVELOR STATULUI DIN 1896, DE JULIUS MAGNI. Fundaţia.

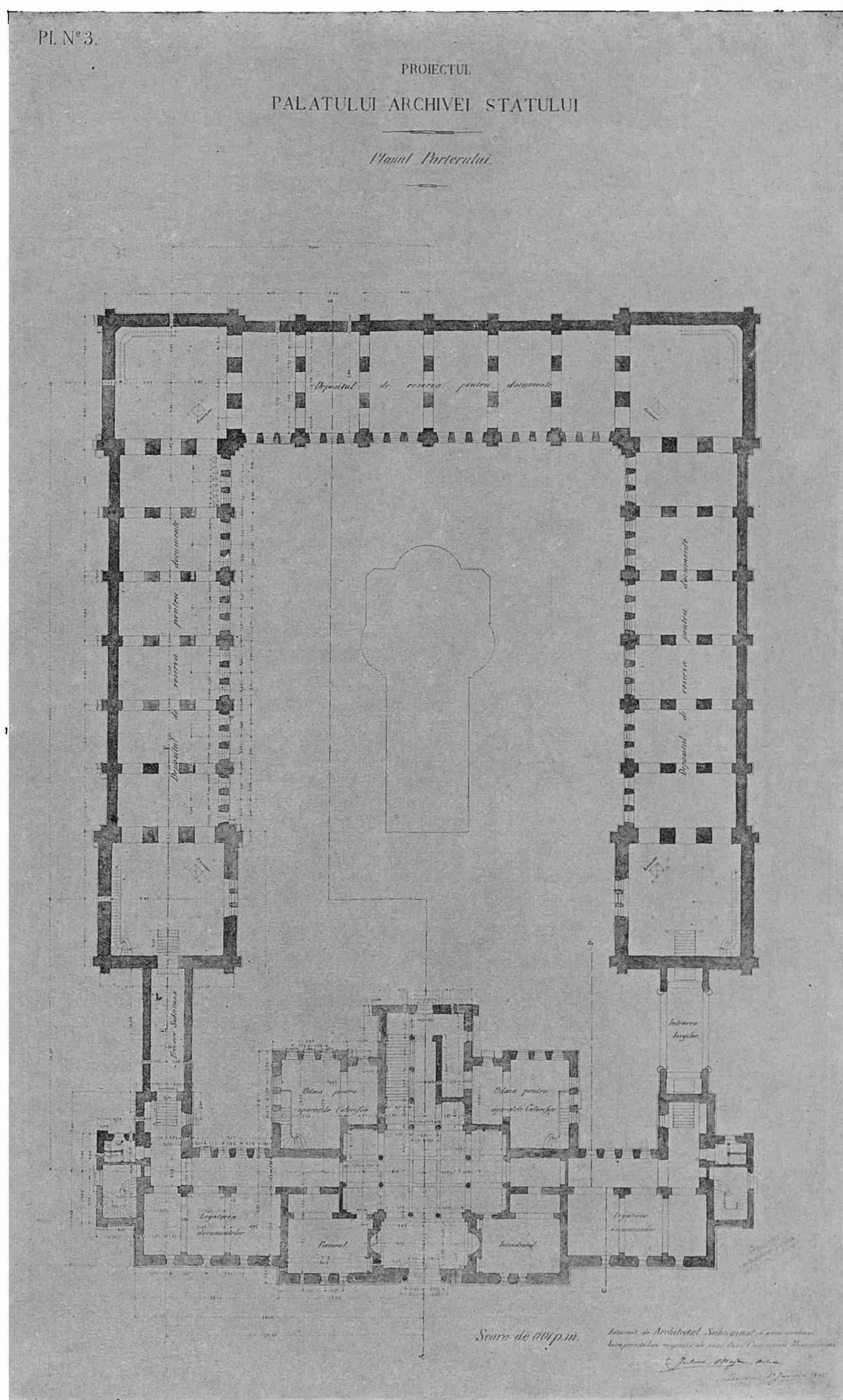

Fig. 15. — PROECTUL PALATULUI ARHIVELOR STATULUI DIN 1896, DE JULIUS MAGNI. Parterre.

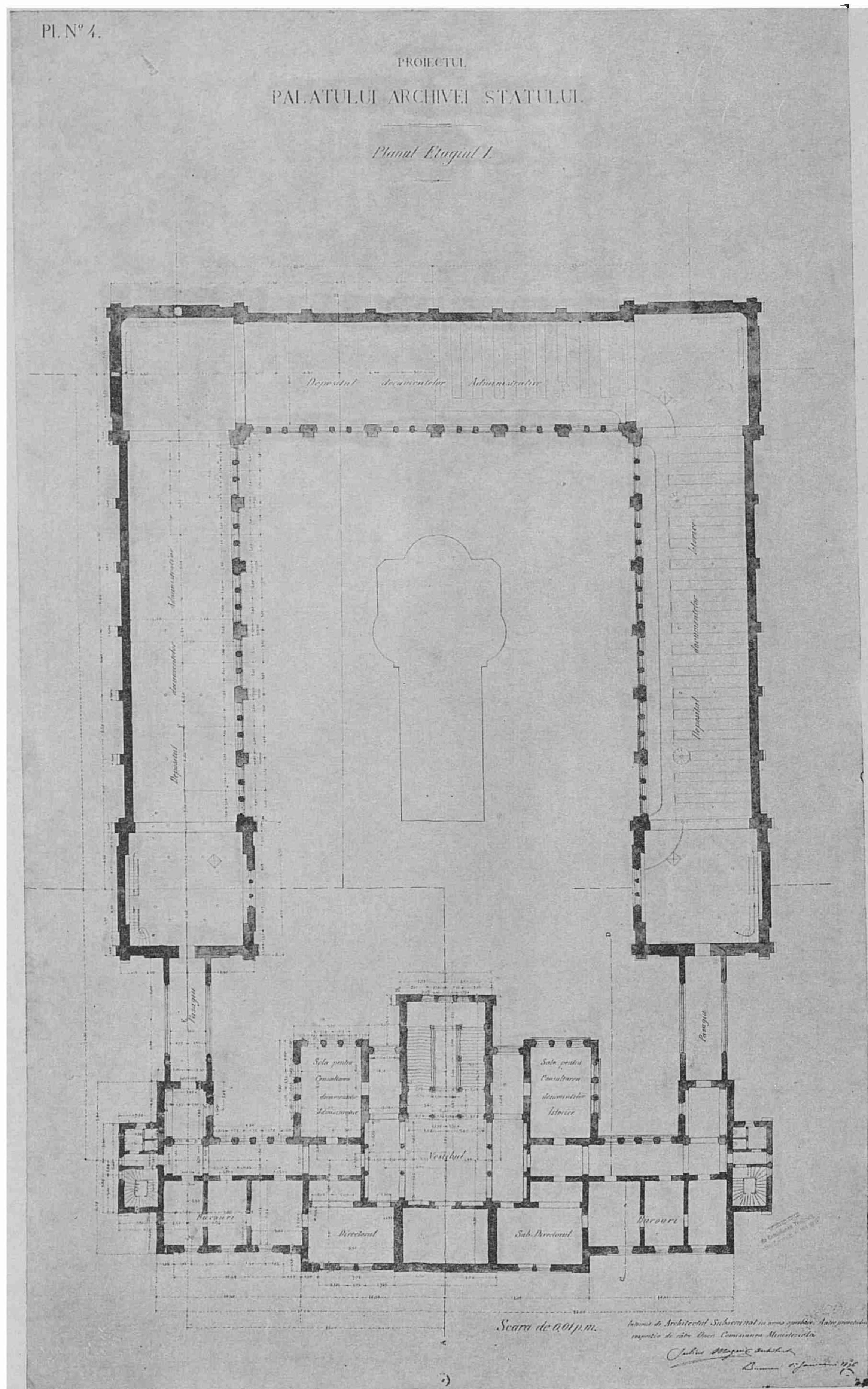

Fig. 16. PROECTUL PALATULUI ARHIVELOR STATULUI DIN 1896, DE JULIUS MAGNI. Etaj I.

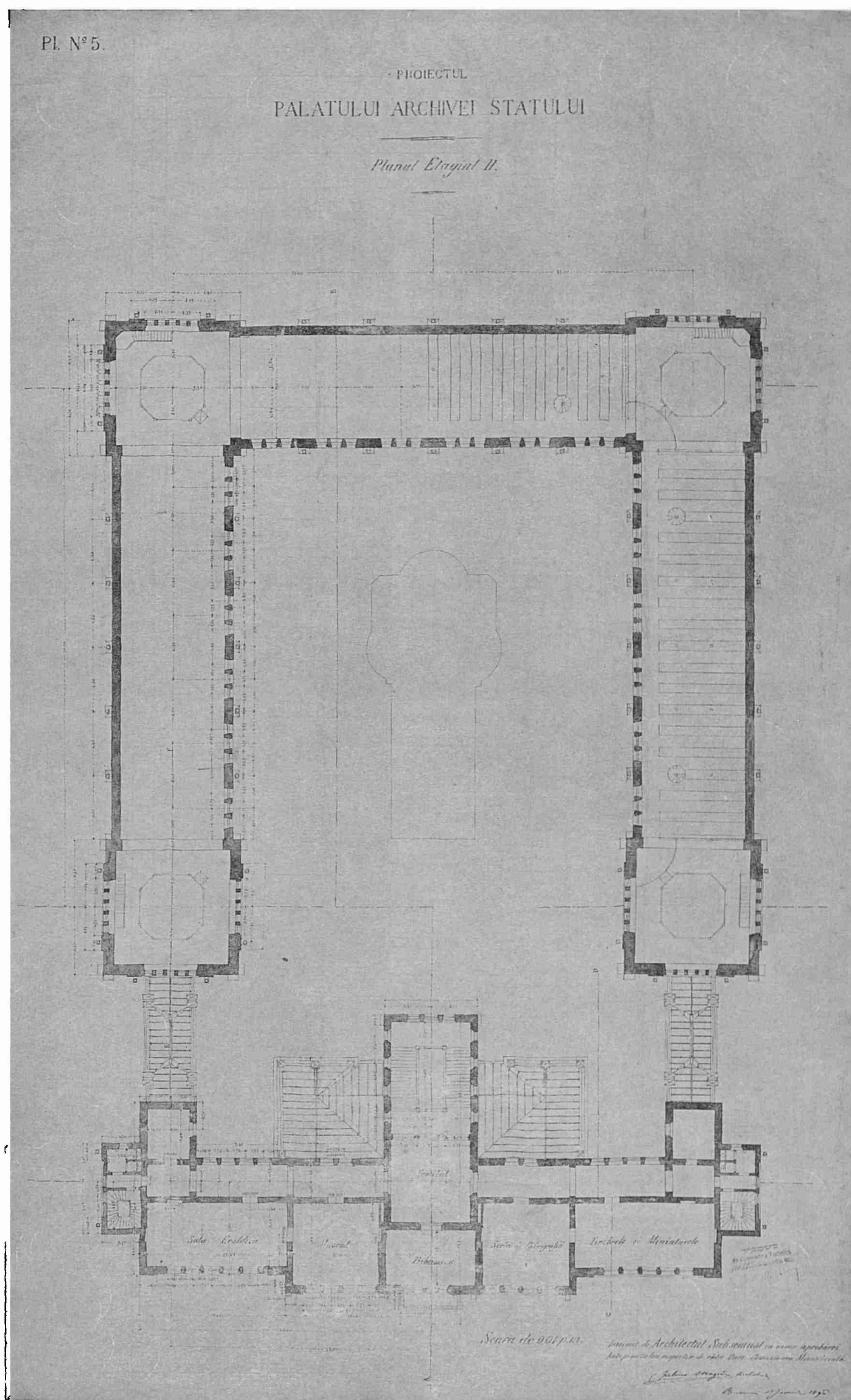

Fig. 17. — PROECTUL PALATULUI ARHIVELOR STATULUI DIN 1896, DE JULIUS MAGNI. Etaj II.

Pl. N°6.

PROIECTUL

PALATULUI ARCHIVEI STATULUI.

Faciada Principala

Scara de 0,02 p.m

Fig. 18. — PROECTUL PALATULUI ARHIVELOR STATULUI DIN 1896, DL. JULIUS MAGNI. Fațada principală.

PROFCTUL PALATULUI ARHIVELOR STATU LI DIN 1 96 D JULIU MA NI FATADA LATERALA

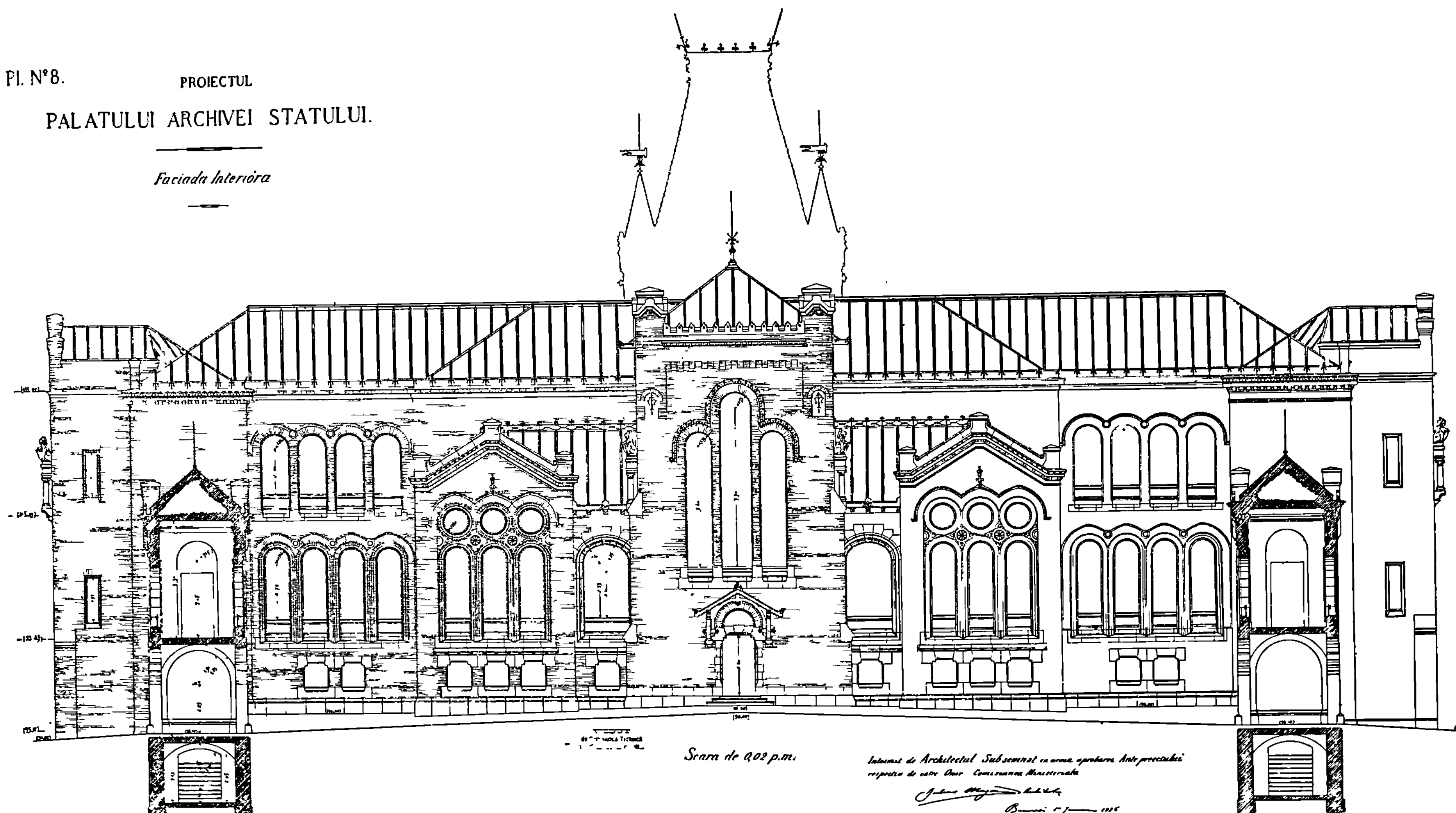

Fig. 19. PROECTUL PALATULUI ARHIVELOR STATULUI DIN 1896, DE JULIUS MAGNI. Faţada interioară.

Pl N°10.

PROIECTUL

PALATULUI ARCHIVEI STATULUI.

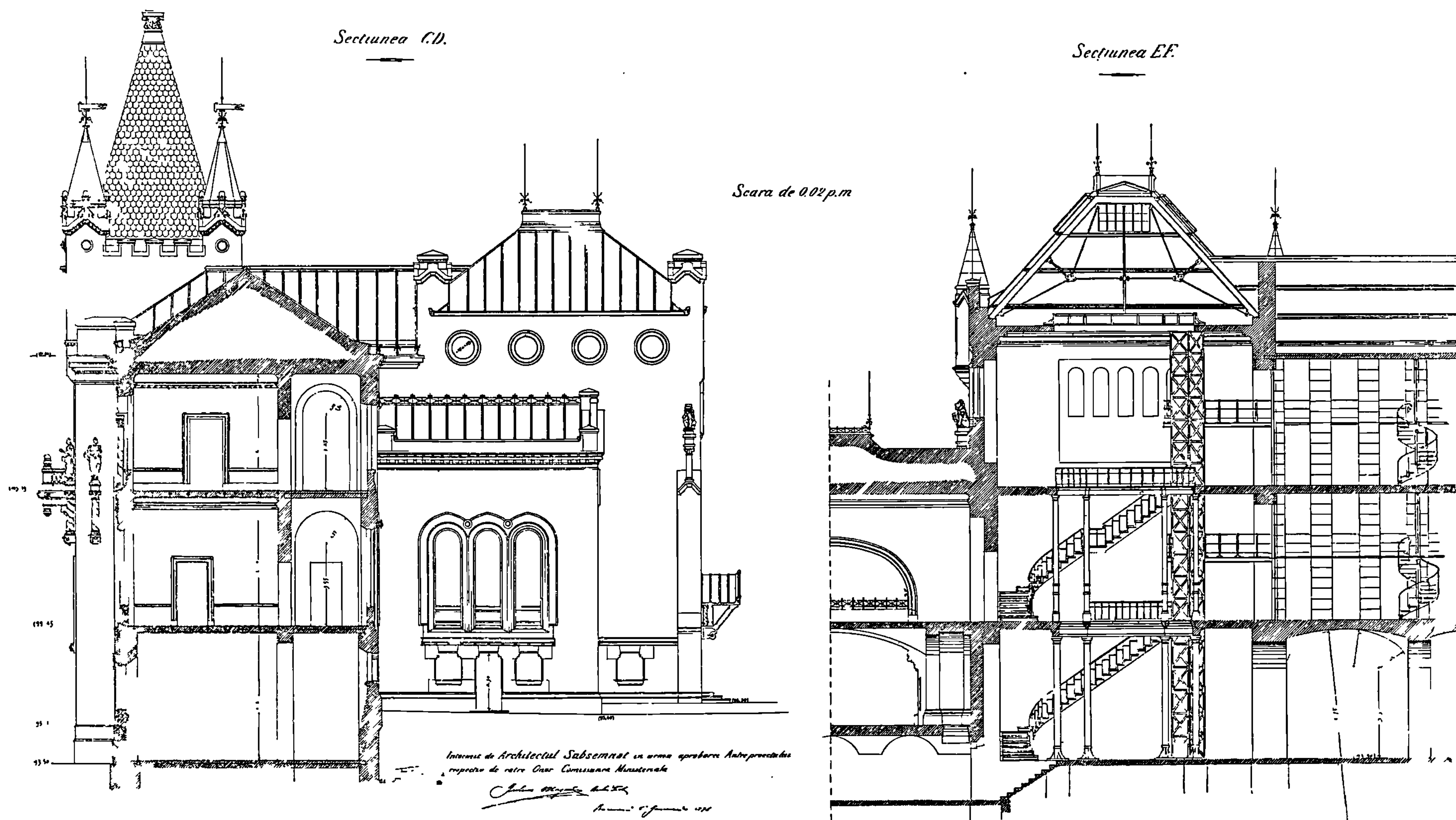
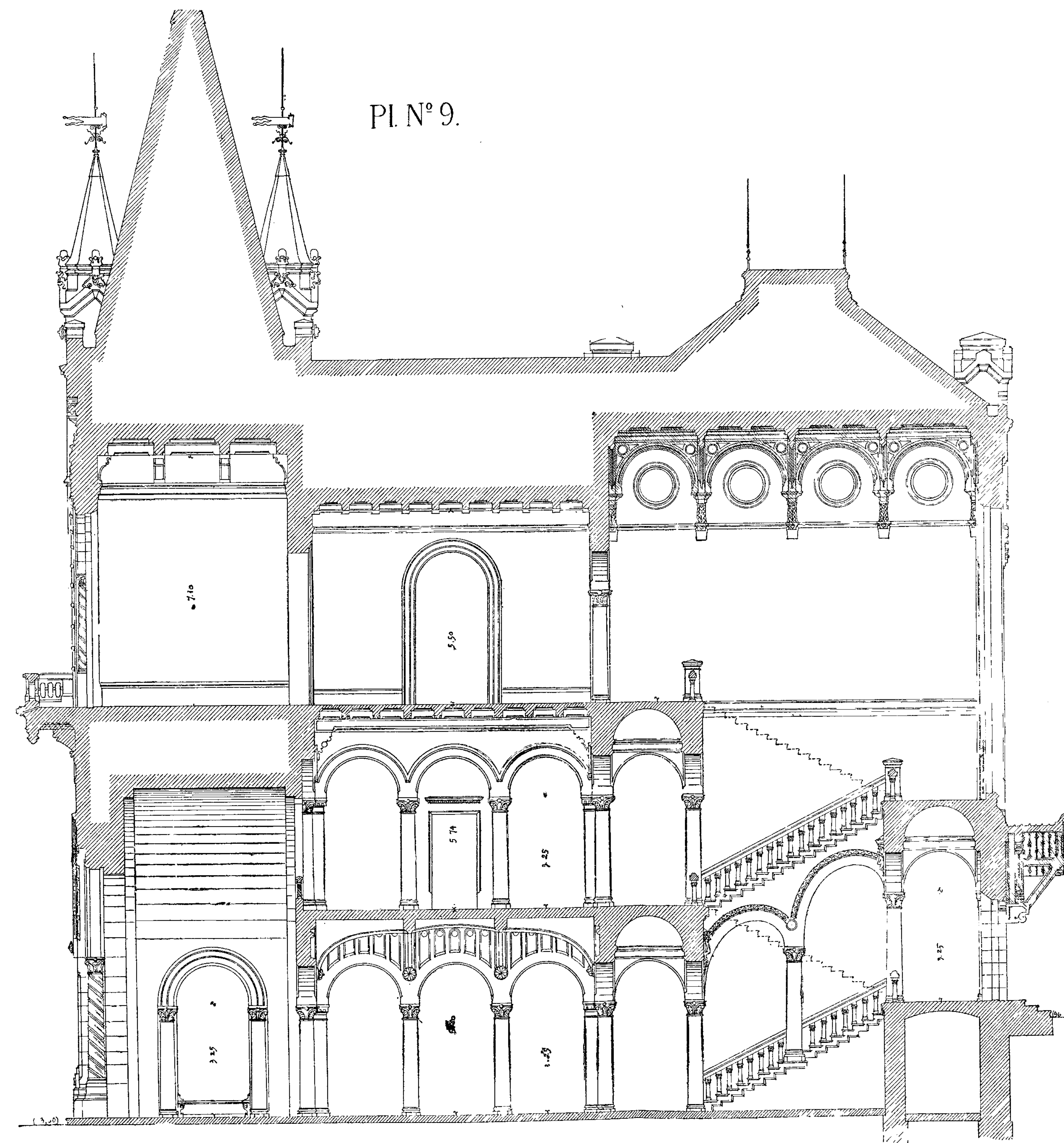

Fig. 20. — PROECTUL PALATULUI ARHIVELOR STATULUI DIN 1896, DE JULIUS MAGNI. Secțiuni.

PROIECTUL

PALATULUI ARCHIVEI STATULUI.

Secțiunea AB.

Scara de 0.02 p.m.

Intocmit de Architectul Subsemnat in urma aprobărei Anteproectului respectiv de către Onor. Comisiunea Ministerială.

Julius Magni Architect

[illegible]

PROECTUL PALATULUI ARHIVELOR STATULUI DIN 1895 DE JULIUS MAGNI. SECȚIUNI.

Pl. N° 11.

PROIECTUL

PALATULUI ARCHIVEI STATULUI.

Detaliul rafturilor de oțel.

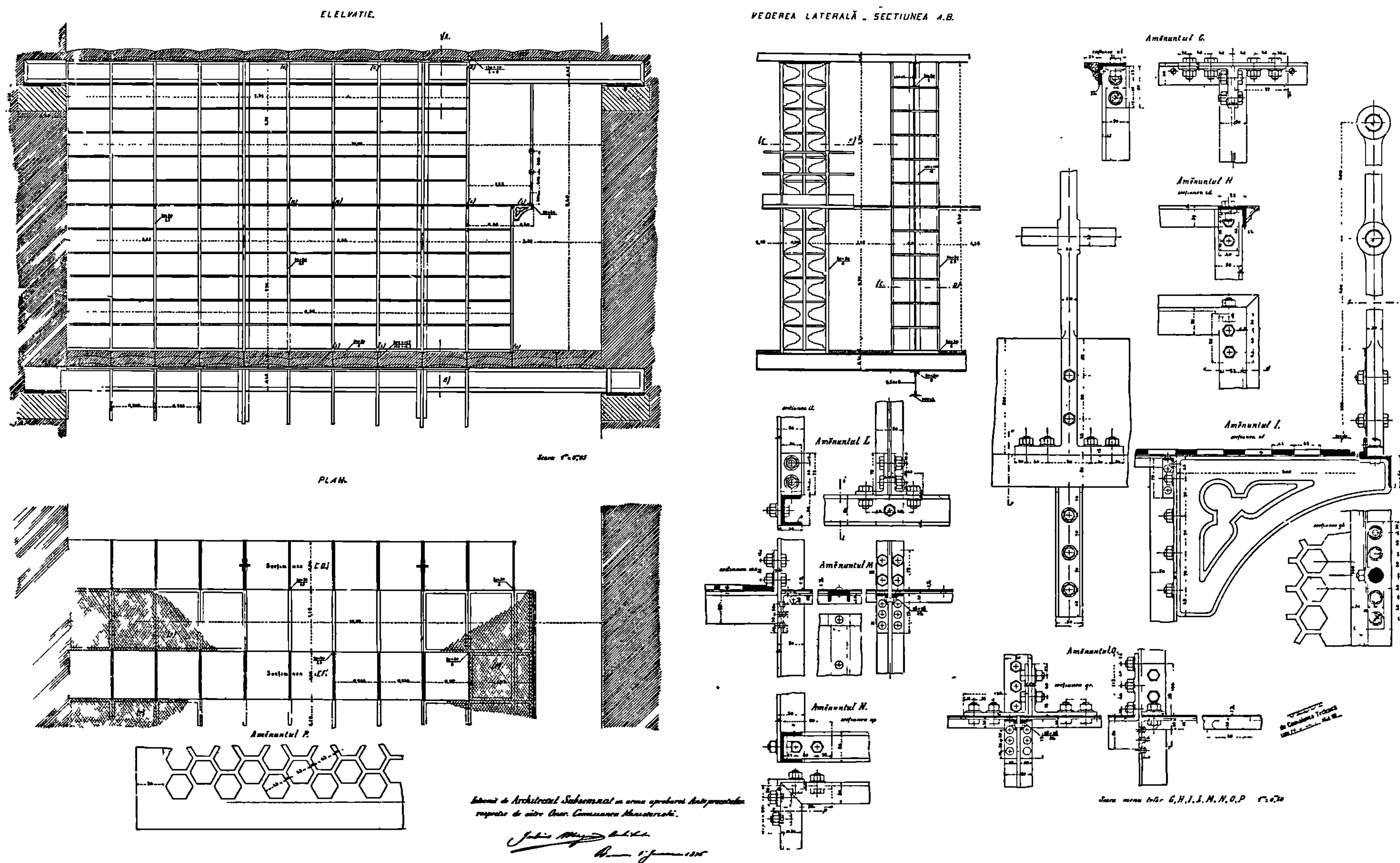

Fig. 21. — PROECTUL PALATULUI ARHIVELOR STATULUI DIN 1896, DE JULIUS MAGNI. Detalii.

TABLA DE MATERII

	Pagina
1. **O lămurire despre rătăcirile depozitelor noastre arhivistice**	3
2. **Anexe.** Memorii şi hotărîri arhitecturale:	6
I. *1882 Oct. 13 25.* Comisia instituită de Minister hotărăşte ca palatul Arhivelor Statului să se zidească la mănăstirea Mihai Vodă	6
II. *1882 Nov. 26.*—Ministerul Instrucţiunii Publice şi al Cultelor roagă pe Gr. Bengescu, fost ministru, să participe la lucrările pentru întocmirea planului palatului Arhivelor Statului	6
III. *1890 Oct. 8.*—Procesul verbal prin care comisiunea instituită de Ministerul Instrucţiunii Publice constată situaţia de ruină a localului Arhivelor Statului	6—7
IV. *1893 Oct. 28.*—Comisia pentru palatul Arhivelor Statului îşi dă avizul asupra planurilor prezentate de arhitectul Magni	7
V. *1893 Nov. 10.*—Avizul dat de arhitecţii Mincu şi Blanc asupra planului întocmit de J. Magni pentru palatul Arhivelor Statului	7 8
VI. *1895 Febr. 14/26.* Procesul verbal prin care Comisiunea îşi arată părerile cu privire la aşezarea palatului. Arhivelor Statului	8—9
VII. *1895 Mai 26.* Procesul verbal al comisiunii pentru construirea palatului Arhivelor Statului după propunerile lui Hasdeu şi Mano	9
VIII. *1895 Iunie 15.* Comisiunea palatului Arhivelor Statului aprobă planurile întocmite de arhitectul J. Magni	9 10
IX. *1896 Ianuar. 2.* Arhitectul J. Magni înaintează Ministerului Cultelor şi Instrucţiunii Publice, planurile palatului Arhivelor Statului	10
X. *1897. Febr. 15 27. Roma.*—Arhitectul Julius Magni arată ministerului Cultelor şi Instrucţiunii publice, că prima parte a construcţiei palatului Arhivelor Statului se poate sfârşi în doi ani	10

	Pagina
3. **Figuri în text**	11 31
Fig. 1.—Proectul ridicat de Blaramberg la 1832 pentru palatul Arhivelor Ţării Româneşti	11
Fig. 2.—Proectul ridicat de Villacrose la 1850 pentru palatul Arhivelor Ţării Româneşti	12
Fig. 3—4.—Proectul ridicat de Benisch la 1862 pentru palatul Arhivelor Statului. Parterre şi etaj	13 14
Fig. 5.—Planul ridicat la 1867 de arhitectul Benisch pentru reparaţiile dela mănăstirea Mihai Vodă în vederea mutării Arhivelor Statului	15
Fig. 6.—Planul de situaţie la mânăstirea Mihai Vodă şi împrejurimi, ridicat pe la 1890, în vederea construirii palatului Arhivelor Statului	16
Fig. 7—10.—Primul proect pentru palatul Arhivelor Statului ridicat în 1895 de Julius Magni	17—20
Fig. 11.—Planul de situaţie al palatului Arhivelor Statului şi împrejurimile ridicat pe la 1895	21
Fig. 12. Planul de situaţie al palatului Arhivelor Statului şi împrejurimile ridicat pe la 1895	22
Fig. 13.—Planul de situaţie al palatului Arhivelor Statului şi împrejurimile ridicat de Julius Magni la 1896	23
Fig. 14 21. Proectele palatului Arhivelor Statului din 1896 de Julius Magni	24 31
4. **Planşele afară din text:**	
I. Faţada palatului Arhivelor Statului după proectul ridicat de arhitectul Benisch la 1862	14 15
II. Proectul palatului Arhivelor Statului din 1896 de Julius Magni. Faţada laterală	28 29
III. Idem. Secţiuni	30 31
5. **Tabla de materii**	32

34975 — 940

PREȚUL LEI 140.